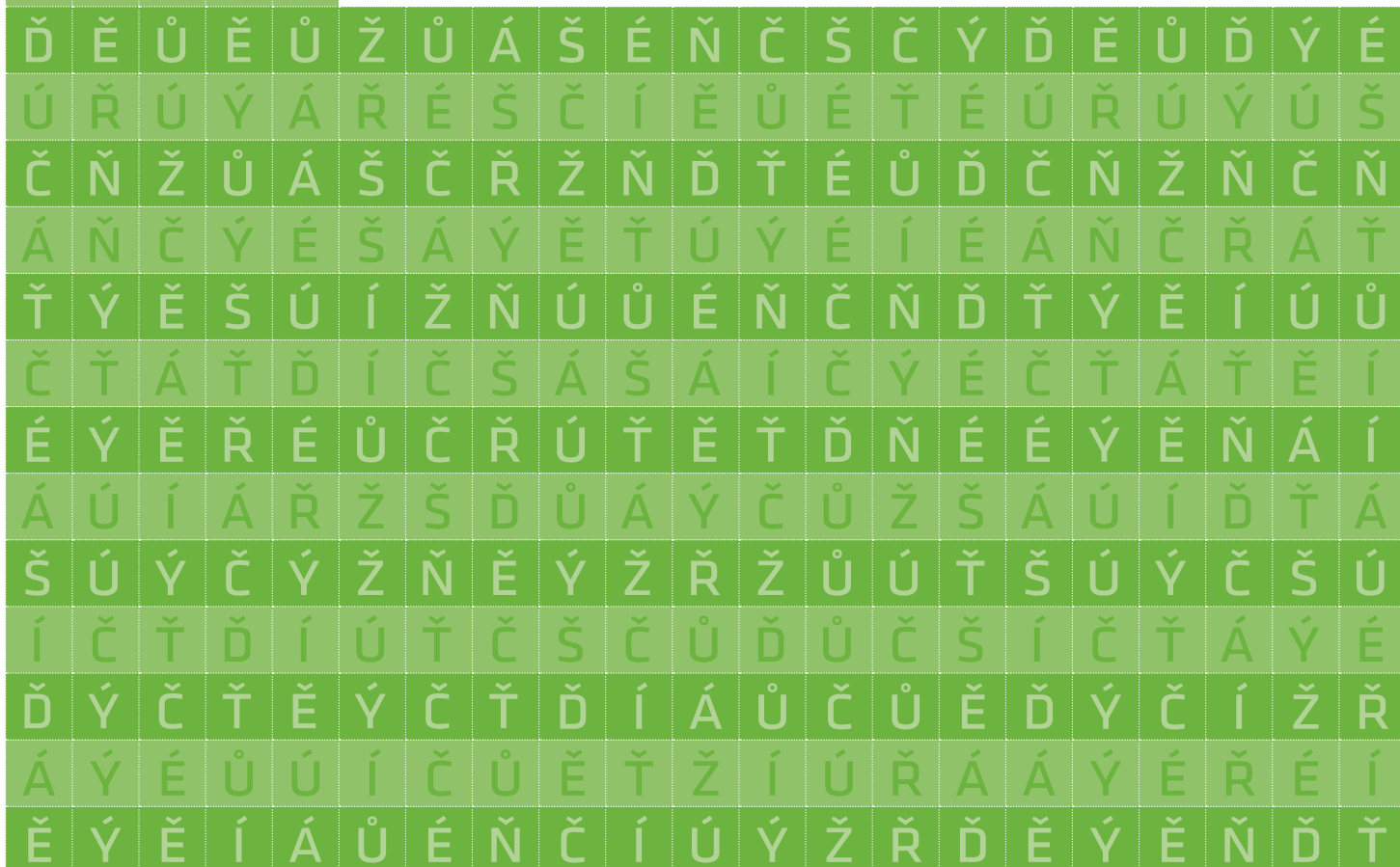

Česky v Česku

» pro studenty se znalostí ruštiny

» gramatické tabulky

» Jitka Pinková

Ň É Č Ď Á Ě É Ř Ý Ů Á Á É Ú Ď Ú Č Á Ě Č É Á Š Í
Č Ů Ě Č É Ě Ň Á Ě Ě Á Ď Ď Ě Ř Ň Ň Č Ě Á Ě Í Ý Ť
Ý É Á Č É Ě Ů Ň Á Ž Ě Ú Á Č Ď Ě Ý Ů Á Á É Ú Ď É Ř Á Č Ď
Ď Í Ě Ů Í Ň Á Ž Ě Ú Á Č Ď Ě Ý Ů Á Á É Ú Ď É Ř Á Č Ď
Í Ú Ž Ě Ú Á Č Í Ů Ě Č É Ě Ů Í Ý Ř Í Ý Ů É Č Á Ž Č Č Š Ň Ě
Č Í Ě Č Ú Ž Ď Ž Í Í Š Š Ů Š É É Č Č Ů Ě Č Č Ů Ě Č Č Ů
Š Ě Ě Á Ž Ú É Í Ř Š Ň Ý Ř Š Ň Ě Ď Ú É Á Ě Ý Ř Ů
Č Ý Ž Ů Í Ý Ě Ň Ú Ď Á Ě É Č Č Ů Ě Č Č Ů Ě Č Č Ů
Í Ě Ě Ů Ě Á Ď Ú Á Ň Ů Ú Ý Š Ý É Ď É Ď É Š Š Ě Ě
Č Ů Á Ů Ř Ř Ň Ň Ž Č É Ě Á Ž Č Ě Ů Í Ň Ý Ň Ž Ú Č
Ů Ě Ů Ě Á Ď Ú Á Ň Ů Ú Ý Š Ý É Ď É Ď É Š Š Ě Ě
Ď Ě Á Í Ř Ň Ň Š Ě Ž É Ď Č Á Ď Ý Ň Ř Í Ě Ň Ď Č Á
Ý Č Ě Ž É Ď Č Á Ě Š Ý Ů Ň Ů Ý Ú Č Á Ú Ě Á Ě Š Ý
Ú Ř Ď Ř Í Ě Š Ř É Á Ž É Á Ž É Š Ň Ě Č Á Ú É

Č Ř Ž Ň Ď ť é ů Ď í ř é ť ž ť á ů á
á ý ě ť ú ý é í é ť ě ě í á ů č ů ě í
ž ň ú ů é ň č ň ě ů ě ť ž í ú ř á ř
č š á š á í č ý é ň č í ú ý ž ř ě ň
č ř ú ť ě ť ě ě ň ž ř é ť ě ř ú ř
š ě ů á ý č ů ž š ú ň ž í ň ž ň á š
ň ě ý ž ř ž ů ú ť é ř č ř ú í ž ň ě
ň ž ň á
ú í ž ň
ď í č ů
á š é ý
ě š ě ů
é ů á ý
č ů ž š
č š č ý ň č ť é ť ž ř é ť ě ř ú ř č
ú é ť é á í é í ú ň ž í ň ž ň á š š á
ť é ů ě ě ů č ů é ř č ř ú í ž ň ě ť
ý é í é ě ť č í ú ň ě š ě ě í č ů ž š
ň č ň ě ú ň é ý ě ů ě ě ň ž ý ě š ě
í č ý é á š é ř ě ň ž ý ě š ě ů ě ě
ť ě ň é č ř é í č ů č ř é ů á ý č ň
č ů ž
ž ů ú
ď ů č

Česky v Česku

» pro studenty se znalostí ruštiny

» **gramatické tabulky**

» Jitka Pinková

ÚSTAV JAZYKOVÉ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY UK V PRAZE

AKROPOLIS

2008

š á ů
ý ě ý
é ý ú

Materiál vznikl v rámci projektu Human Step CZ 04-4-09
financovaného iniciativou EQUAL Evropské unie realizovaného Ústavem jazykové a odborné přípravy
Univerzity Karlovy v Praze.

Toto dílo, včetně všech svých částí, je zákonem chráněno. Každé jeho užití mimo úzké hranice zákona je nepřípustné a je trestné. To se týká zejména reprodukování či rozšiřování jakýmkoli způsobem (včetně mechanického, fotografického či elektronického), ale také ukládání v elektronické formě pro účely rešeršní i jiné. K jakémukoli využití díla je proto nutný písemný souhlas nakladatele, který také stanoví přesné podmínky využití díla. Písemný souhlas je nutný i pro případy, ve kterých může být udělen bezplatně.

This work and all parts of it are protected by law. Any use which exceeds the limits specified by law is not allowed and is a punishable offense. This applies especially to reproduction and distribution in any form (including mechanical, photographic and electronic), but also to storage in electronic form for research and other purposes. Inquiries regarding use of this work must be submitted to the publisher in writing; the publisher will also prescribe the conditions for use. A written agreement is necessary even in cases where permission is granted free of charge.

© Jitka Pinková, 2008
© Editorka Jana Čemusová, 2008
© Illustrations Svatava Škodová, 2008
© Graphic & Cover Design Studio Lacerta, 2008
© Univerzita Karlova v Praze – Ústav jazykové a odborné přípravy, 2008
© Nakladatelství Akropolis s. r. o., 2008
ISBN 978-80-86903-68-2

OBSAH

Jak pracovat s...	7
Uspořádání tabulek	9
Gramatické pojmy	12
Přehled gramatických jevů v tabulkách	14
Jak poznáme rody	14
Základní pojmy	14
Základní tabulky – zájmena, číslovky, adjektivy, substantiva	14
Skloňování – zájmena, číslovky, adjektivy, substantiva	14
Skloňování – ten, jeden, nový, moderní, pán, muž, hrad, čaj	14
Skloňování – ti / ty, dva, noví / nové, moderní, páni / pánové, muži / mužové, hrady, čaje	15
Skloňování – ta, jedna, nová, moderní, žena, židle, skříň, místnost	15
Skloňování – ty, dvě, nové, moderní, ženy, židle, skříň, místnosti	15
Skloňování – to, jedno, nové, moderní, město, moře, nádraží	16
Skloňování – ta, dvě, nová, moderní, města, moře, nádraží	16
Substantiva – podstatná jména	17
Skloňování substantiv – podstatných jmen	17
Maskulinum	17
Skloňování – pán, muž, hrad, čaj	17
Skloňování – páni / pánové, muži / mužové, hrady, čaje	17
Skloňování – kolega, soudce, člověk, přítel	17
Skloňování – kolegové (policisté), soudci / soudcové, lidé / lidi, přátelé	17
Skloňování – cyklus, génius, rasismus	18
Skloňování – cykly, géniové, rasismy	18
Femininum	18
Skloňování – žena, židle, skříň, místnost	18
Skloňování – ženy, židle, skříň, místnosti	18
Skloňování – ruka, noha, ulice, tramvaj	18
Skloňování – ruce, nohy, ulice, tramvaje	18
Skloňování – přítelkyně, idea, teorie	19
Skloňování – přítelkyně, idey / ideje, teorie	19
Neutrum	19
Skloňování – město, moře, nádraží	19
Skloňování – města, moře, nádraží	19
Skloňování – oko, ucho, koleno, rameno	20
Skloňování – oči, uši, kolena, ramena	20
Skloňování – dítě, hřiště, prso	20
Skloňování – děti, hřiště, prsa	20
Skloňování – kuře, centrum, muzeum, téma	20
Skloňování – kuřata, centra, muzea, témata	20
Adjektiva	21
Základní pojmy	21
Skloňování adjektiv – přídavných jmen	21
Skloňování – nový, nová, nové	21
Skloňování – noví / nové, nové, nová	21
Skloňování – dobrý, dobrá, dobré	21
Skloňování – dobří / dobré, dobré, dobrá	21
Skloňování – moderní, moderní, moderní	22
Stupňování adjektiv – přídavných jmen	22
Základní pojmy	22
Zájmena	25
Základní pojmy	25
Skloňování zájmen	25
Skloňování – zájmena osobní	25
Skloňování – já, ty, my, vy, (se)	25
Skloňování – on, ona, ono, oni / ony, ony, ona	25
Skloňování – zájmena přivlastňovací	26
Skloňování – zájmena ukazovací	28
Skloňování – zájmena tázací, vztažná, neurčitá a záporná	29
Číslovky	31
Základní pojmy	31
Skloňování číslovek	32
Skloňování – tři, čtyři	32

Skloňování – sto, dvě stě, pět set	32
Skloňování – jeden, jedna, jedno	32
Skloňování – jedni / jedny, jedny, jedna	32
Skloňování – dva / oba, dvě / obě, dvě / obě	33
Skloňování – málo, mnoho, několik	33
Skloňování – pět, padesát šest	33
Skloňování – pátý, devadesátý devátý	34
<hr/>	
Slovesa	35
Základní pojmy	35
Přehled slovesných tvarů v tabulkách	35
Přehled přítomných tvarů sloves	35
Přehled časování	36
Časování – být / nebýt	36
Časování – dělat / nedělat	36
Časování – mít / nemít	36
Časování – nakupovat / nenakupovat	37
Časování – mluvit / nemluvit	37
Časování – chodit / nechodit	37
Časování – jezdit / nejezdit	38
Časování – jíst / nejíst	38
Časování – stát / nestát	38
Časování – spát / nespát	39
Časování – bát se / nebát se	39
Časování – číst / nečíst	39
Časování – nést / nenést	40
Časování – jet / nejet	40
Časování – jít / nejít	41
Časování – obléknout (si) / neobléknout (si)	41
Přehled tvarů préterita	42
Tvoření tvarů préterita	42
Přehled tvarů futura	43
Tvoření tvarů futura	44
Přehled perfektum a imperfektum	44
Tvoření tvarů perfekta a imperfekta	44
Vidové dvojice	44
Všimněte si rodiny slov	45
Přehled modálních sloves	45
Časování – muset / nemuset	45
Časování – chtít / nechtít	45
Časování – smět / nesmět	46
Časování – moct (moci) / nemoct (nemoci)	46
<hr/>	
Příslovce	47
Základní pojmy	47
Tvoření příslovcí	47
<hr/>	
Předložky	48
Základní pojmy	48
Přehled prepozic	48
<hr/>	
Spojky	49
Základní pojmy	49
Přehled spojek	49

JAK PRACOVAT S...

Tabulky jsou určeny pro ty, kteří se chtějí blíže seznámit s gramatickými jevy češtiny, tj. zejména s přehledy deklinací jednotlivých jmen a číslovek a konjugacemi jednotlivých slovesných skupin.

Chtěly bychom vám proto připomenout, jak jsme ostatně již uvedly v rozsáhlém úvodu k učebním materiálům, že jsme při výkladu gramatických jevů ve vlastním učebním materiálu (signalizováno na příslušných

místech v lekci odpovídajícími ikonami) zvolily horizontální způsob výkladu. Nikoli tedy vertikální způsob výkladu, s nímž jsme se mohly setkat v řadě učebnic češtiny pro rusky mluvící cizince.

Chtěly bychom proto vyučující upozornit na skutečnost, že výklad gramatických jevů je v učebním materiálu zjednodušený.

Příklad:

GENITIV singuláru

OTÁZKA: **KAM?** *Kam dáváš svetr? Kam jdou nakupovat? Kam chodí do školy?*

zájmeno:	M, N – ten, to	→ toho	F – ta	→ té
číslovka:	M, N – jeden, jedno	→ jednoho	F – jedna	→ jedné
adjektivum:	M, N – nový, nové	→ nového (mého)	F – nová	→ nové (mé)
	M, N – moderní	→ moderního	F – moderní	→ moderní
substantiva:	M, N, F	→ -E (-Ě) (do čaje, do moře, do tramvaje, do skříně)		
	M, N,	→ -A (bez pána, do města)		
	F, N	→ -I / -Í (do místnosti, u nádraží)		
	M	→ -U (bez cukru)		

maskulinum	→ -oho	(toho, jednoho)
	→ -ého	(nového, mého)
	→ -ího	(moderního)
	→ + u	(hradu) + a (sýra)
	→ + e	(muže, čaje)
neutrum	→ -oho	(toho, jednoho)
	→ -ého	(nového, mého)
	→ -ího	(moderního)
	→ -a	(města)
femininum	á → -é	(té, jedné, nové, mé)
	a → -y	(ženy)

GENITIV singuláru – maskulinum

koncovka **-a**

sýr	sý ra	chléb	chle ba
večer	več era	oběd	obě da
jazyk	jazy ka	čtvrtek	čtvr tka
kostel	kostel a		

-ov, -ín, -ýn

Londýn	Londý na	Chodov	Chodov a
Berlín	Berlín a	Kolín	Kolín a

měsíce

leden	led na	červenec	červenc e
únor	únor a	srpen	srpn a
březen	břez na	září	zář í
duben	dub na	říjen	říjn a
květen	květn a	listopad	listopad u
červen	červ na	prosinec	prosin ce

Rozhodly jsme se proto do **Tabulek** začlenit i tvary, se kterými se studenti mohou v učebním materiálu setkat v textech, dialozích, anketách apod.

Příklad:

T.3.11.C

PLURÁL			
	maskulinum ž.	maskulinum než.	neutrum
PÁDY		femininum	
nominativ	VŠICHNI	VŠECHNY	VŠECHNA
genitiv	všech	všech	všech
dativ	všem	všem	všem
akuzativ	všechny	všechny	všechna
lokál	všech	všech	všech
instrumentál	všemi	všemi	všemi

Nicméně tento horizontální způsob výkladu uvedený v učebních materiálech je možné, v některých případech (v závislosti na složení skupiny studentů a jejich jazykové vybavenosti / zdatnosti) nezbytně doplnit vertikálním způsobem výkladu. Uvědomujeme si, že způsob výkladu gramatických jevů použitý v **Tabulkách** může být pro některé studenty výhodnější, protože jsou na tuto metodu výkladu gramatiky „zvyklí“ z výuky ve školách zemí svého původu. Je tedy nezbytné, abyste studentům sdělili a vysvětlili výhody horizontálního způsobu výkladu gramatických jevů.

Vertikální způsob výkladu vybraných gramatických jevů české gramatiky jsme použily právě v **Tabulkách**. V učebním materiálu je na ně vždy odkaz. (Signalizováno na příslušných místech v lekci ikonou a odkazem na tabulku / tabulky.)

T.11.A

USPOŘÁDÁNÍ TABULEK:

Tabulky začínají vždy velkým tiskacím T.

Příklad:

T.4.1

ČÍSLOVKY - TŘI, ČTYŘI			
PÁDY			
nominativ	TŘI	ČTYŘI	kamarádi, domy knihy, kola
genitiv	tří	čtyř	kamarádů, domů
	třech	čtyřech	knih, kol
dativ	třem	čtyřem	kamarádům, domům
			knihám, kolům
akuzativ	tři	čtyři	kamarády, domy
			knihy, kola
lokál	třech	čtyřech	kamarádech, domech
			knihách, kolech
instrumentál	třemi	čtyřmi	kamarády, domy
			knihami, koly

V pořadí první číslo, které za velkým tiskacím T. následuje, odkazuje ke slovnímu druhu, tj. T.1. podstatná jména - substantiva, T.2. přídavná jména - adjektiva, T.3. zájmena - pronomina, T.4. číslovky - numerale, T.5. slovesa - verba, T.6. příslovce - adverbia, T.7. předložky - prepozice, T.8. spojky - konjunkce.

Částice a citoslovce jsme do přehledu gramatických jevů nezařadily. Nicméně v učebním materiálu jsou vyloženy v oddíle, jež je na příslušných místech v lekcích signalizován ikonou.

Příklad:

T.1.4.A

FEMININUM SINGULÁR				
PÁDY	substantivum			
nominativ	ŽENA	ŽIDLE	SKŘÍŇ	MÍSTNOST
genitiv	ženy	židle	skříně	místnosti
dativ	ženě	židli	skříni	místnosti
akuzativ	ženu	židli	skříň	místnost
vokál	ženo!	židle!	skříni!	místnosti!
lokál	ženě (babičce)	židli	skříni	místnosti
instrumentál	ženou	židlí	skříní	místností

Ve všech tabulkách T.0..., T.1..., T.2... jsme uvedly tvary vokativu i pro neživotná jména (pro komplexnost). Stejně tak jsme se rozhodly v tabulkách uvádět oba slovesné tvary, které je možné utvořit od jednoho infinitivu, např. T.5.6. V **Tabulkách** jsem daly přednost komplexnosti, ačkoli jsme si vědomy, že zařazení některých tabulek svým rozsahem překračuje rámec jazykové úrovně A1+.

Příklad:

T.3.1.A

ZÁJMENA BEZRODÁ – JÁ, TY, MY, VY, SE			
PÁDY	SINGULÁR		
nominativ	JÁ	TY	-----
genitiv	mě	tě	sebe
	mne	tebe	
dativ	mně	tobě	sobě
	mi	ti	si
akuzativ	mě	tě	se
	mne	tebe	sebe
lokál	mně	tobě	sobě
instrumentál	mnou	tebou	sebou
PÁDY	PLURÁL		
nominativ	MY	VY	
genitiv	nás	vás	
dativ	nám	vám	
akuzativ	nás	vás	
lokál	nás	vás	
instrumentál	námi	vámi	

Příklad:

T.1.1.A

MASKULINUM SINGULÁR				
PÁDY	substantivum			
	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
	životné		neživotné	
nominativ	PÁN	MUŽ	HRAD	ČAJ
genitiv	pána	muže	hradu	čaje
dativ	pánovi	muži	hradu	čaji
	pánu	mužovi		
akuzativ	pána	muže	hrad	čaj
vokál	pane!	muži!	hrade!	čaji!
lokál	pánu	muži	hradě	čaji
	pánovi	mužovi	hradu (v lese)	
instrumentál	pánem	mužem	hradem	čajem

VYSVĚTLENÍ:

T.1.1.A

T.1.

tabulka **podstatná jména** (substantiva)

T.1.1.

tabulka podstatná jména (substantiva), **mužský rod** (maskulinum)

T.1.1.A

tabulka podstatná jména (substantiva), mužský rod (maskulinum)
jednotné číslo (singulár)

OSTATNÍ POJMY V TABULCE

viz. Gramatické pojmy v úvodní části Tabulek

Výjimku ve výše uvedeném označení tabulek tvoří tabulky s označením T.O. ..., které odkazují k oddílu JAK POZNÁME RODY a ve kterých najdete přehled tvarů zájmen ukazovacích, číslovek základních, přídavných jmen a podstatných jmen.

Příklad:

T.O.1.A

MASKULINUM SINGULÁR								
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum			
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
				životné		neživotné		
nominativ	TEN	JEDEN	NOVÝ	MODERNÍ	PÁN	MUŽ	HRAD	ČAJ
genitiv	toho	jednoho	nového	moderního	pána	muže	hradu	čaje
dativ	tomu	jednomu	novému	modernímu	pánovi, pánu	muži	hradu	čaji
akuzativ	ten	jeden	nový	moderní			hrad	čaj
	toho	jednoho	nového	moderního	pána	muže		
vokál					pane!	muži!	hrade!	čaji!
lokál	tom	jednom	novém	moderním	pánovi, pánu	muži	hradě hradu (v lese)	čaji
instrumentál	tím	jedním	novým	moderním	pánem	mužem	hradem	čajem

VYSVĚTLENÍ:

T.O.1.A T.O. tabulka **JAK POZNÁME RODY**
T.O.1.A tabulka v pořadí 1. **podstatná jména** (substantiva)
T.O.1.A tabulka v pořadí 1. podstatná jména (substantiva), mužský rod (maskulinu), **A. jednotné číslo** (singulár)

OSTATNÍ POJMY V TABULCE viz. Gramatické pojmy v úvodní části Tabulek

Doporučujeme, aby se studenti seznámili s gramatickými pojmy v úvodní části **Tabulek**, aby se naučili ke gramatickým pojmům, jež jsou v tabulkách použity, vyhledávat náležitý a jim srozumitelný překlad / ekvivalent v přehledu Gramatických pojmů.

Chtěly bychom vám doporučit, abyste od samého počátku výuky češtiny jako cizího jazyka vedli studenty k aktivnímu používání **Tabulek**, které by se měly stát důležitou podporou při výkladu české gramatiky.

Také pevně věříme, že se studenti díky přehledným tabulkám budou moct tzv. dopředu, tj. před vlastním výkladem a zasazením do jazykového systému, seznámit s gramatickými jevy, které doposud nebyly vyloženy v jednotlivých lekcích. Nicméně s jevy, které uslyší při běžné komunikaci v českém prostředí.

Gramatické pojmy

ČESKY	RUSKY	LATINSKY
1. pád	именительный падеж	nominativ
1. stupeň	положительная степень	pozitiv
2. pád	родительный падеж	genitiv
2. stupeň	сравнительная степень	komparativ
3. pád	дательный падеж	dativ
3. stupeň	превосходная степень	superlativ
4. pád	винительный падеж	akuzativ
5. pád	звательный падеж	vokativ
6. pád	предложный падеж	lokál
7. pád	творительный падеж	instrumentál
budoucí čas	будущее время	futurum
budoucí čas jednoduchý	будущее время простое	futurum perfektivní
budoucí čas složený	будущее время сложное	futurum imperfektivní
čas	время глагола	tempus
časování	спражение	konjugace
číslovka	числительное / имя числительное	numeralis
číslovka druhová	собирательное числительное	
číslovka násobná	кратное числительное	
číslovka neurčitá	неопределенное-количественное числительное	
číslovka řadová	порядковое числительное	
číslovka určitá	определенное-количественное числительное	
číslovka základní	количественное числительное	
číslovky	числительные / имена числительные	numerale
dokonavý vid (pl.)	совершенный вид мн. ч.	perfekta
dokonavý vid (sg.)	совершенный вид ед. ч.	perfektum
intonace	интонация	
intonace klesavá	нисходящая интонация	
intonace stoupavá	восходящая интонация	
jednotné číslo	единственное число	singulár
jmenný rod	именной род	
minulý čas (pl.)	прошедшее время мн. ч.	préterita
minulý čas (sg.)	прошедшее время ед. ч.	préteritum
množné číslo	множественное число	plurál
mužský rod (pl.)	мужского рода мн. ч.	maskulina
mužský rod (sg.)	мужского рода ед. ч.	maskulinum
mužský rod neživotný	(существительные) неодушевленные мужского рода	
mužský rod životný	(существительные) одушевленные мужского рода	
nedokonavý vid (pl.)	несовершенный вид мн. ч.	imperfekta
nedokonavý vid (sg.)	несовершенный вид ед. ч.	imperfektum
neurčitek	неопределенная форма глагола	infinitiv
osoba	(грамматическое) лицо	
oznamovací způsob	изъявительное наклонение	indikativ
pád	падеж	
podmiňovací způsob	условное наклонение	kondicionál
podstatná jména	имена существительные	substantiva
podstatná jména nesklonná	существительные несклоняемые	
podstatné jméno	имя существительное	substantivum
podstatné jméno měkké	существительное с мягкой основой	
podstatné jméno tvrdé	существительное с твердой основой	
předložka	предлог	prepozice
předpona	приставка / префикс	prefix
příčestí	причастие	participium

přídavná jména	имена прилагательные	adjektiva
přídavná jména měkká	имена прилагательные с основой на мягкий согласный	
přídavná jména přivlastňovací	имена прилагательные притяжательные	
přídavná jména tvrdá	имена прилагательные с основой на твердый согласный	
přídavné jméno	имя прилагательное	adjektivum
přípona	суффикс	suffix
příslowce (pl.)	наречия	adverbia
příslowce (sg.)	наречие	adverbium
příslowce času	наречие времени	
příslowce míry	наречие образа действия – меры	
příslowce místa	наречие места	
příslowce příčiny	наречие причины	
příslowce způsobu	наречие образа действия	
přítomný čas	настоящее время	présens
přítomný čas	настоящее время	présent
přízvuk	ударение	akcent
rod	род	genus
rozkazovací způsob	повелительное наклонение	imperativ
samohláska	гласный звук	vokál
skloňování	склонение	deklinace
slabičný předěl	слогораздел	
slovesa	глаголы	verba
slovesný rod	залог	
slovesný vid	вид глагола	modus
sloveso	глагол	verbum
sloveso	глагол	verbum
sloveso modální	модальный глагол	
sloveso nepravidelné	неправильный глагол	
sloveso pomocné	вспомогательный глагол	
sloveso pravidelné	правильный глагол	
souhláska	согласный звук	konsonant
souhláska slabikotvorná	согласный слоговой слогаобразующий	
souvěť	сложное предложение	
spojka	союз	konjunkce
střední rod (pl.)	среднего рода мн. ч.	neutra
střední rod (sg.)	среднего рода ед. ч.	neutrum
stupňování	сравнения	
věta	предложение	
výslovnost	произношение	
vzor	образец	
zájmena	местоимения	pronomina
zájmena bezrodá	местоимения, не выражающие категории рода	
zájmena neurčitá	местоимения неопределенные	
zájmena osobní	местоимения личные	
zájmena posesivní	местоимения притяжательные	
zájmena přivlastňovací	местоимения притяжательные	
zájmena rodová	местоимения, выражающие категорию рода	
zájmena tázací	местоимения вопросительные	
zájmena ukazovací	местоимения указательные	
zájmena vztažná	местоимения относительные	
zájmena záporná	местоимения отрицательные	
zájmena zvrátná	местоимения возвратные	
zájmeno	местоимение	pronomen
způsob	наклонение	modus
ženský rod pl.	женского рода мн. ч.	feminina
ženský rod sg.	женского рода ед. ч.	femininum

PŘEHLED GRAMATICKÝCH JEVŮ V TABULKÁCH

Jak poznáme rody?

Základní pojmy

MASKULINUM	mužský rod
FEMININUM	ženský rod
NEUTRUM	střední rod
SINGULÁR	jednotné číslo, sg.
PLURÁL	množné číslo, pl.
NOMINATIV	1. pád, otázka: KDO? CO? Kdo to je? Co to je?
GENITIV	2. pád, otázka: (bez) KOHO? ČEHO? Bez koho přijdeš? Kam to dáváš?
DATIV	3. pád, otázka: (ke) KOMU? ČEMU? Komu telefonuješ? Komu děkuješ? Čemu věříš?
AKUZATIV	4. pád, otázka: (vidím) KOHO? CO? Koho vidíš? Na koho se díváš? Co kupuješ?
VOKÁL	5. pád, oslovení
LOKÁL	6. pád, otázka: O KOM? O ČEM? O kom je to? O čem je to? Kde je to?
INSTRUMENTÁL	7. pád, otázka: (s) KÝM? (s) ČÍM? S kým mluvíš? Čím to děláš?

Základní tabulky – zájmena, číslovky, adjektiva, substantiva

SKLOŇOVÁNÍ – ZÁJMENA, ČÍSLOVKY, ADJEKTIVA, SUBSTANTIVA

T.O.1.A

MASKULINUM SINGULÁR								
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum			
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
					životné		neživotné	
nominativ	TEN	JEDEN	NOVÝ	MODERNÍ	PÁN	MUŽ	HRAD	ČAJ
genitiv	toho	jednoho	nového	moderního	pána	muže	hradu	čaje
dativ	tomu	jednomu	novému	modernímu	pánovi, pánu	muži	hradu	čaji
akuzativ	ten	jeden	nový	moderní			hrad	čaj
vokál	toho	jednoho	nového	moderního	pána	muže		
lokál	tom	jednom	novém	moderním	pane!	muži!	hrade!	čaji!
instrumentál	tím	jedním	novým	moderním	pánovi, pánu	muži	hradě / hradu (v lese)	čaji
					pánem	mužem	hradem	čajem

T.O.1.B

MASKULINUM PLURÁL								
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum			
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
					životné		neživotné	
nominativ	TI TY	DVA	NOVÍ NOVÉ	MODERNÍ	PÁNI PÁNOVÉ	MUŽI MUŽOVÉ	HRADY	ČAJE
genitiv	těch	dvou	nových	moderních	pánů	mužů	hradů	čajů
dativ	těm	dvěma, dvoum	novým	moderním	pánům	mužům	hradům	čajům
akuzativ	ty	dva	nové	moderní	pány	muže	hrady	čaje
vokál					páni! pánové!	muži! mužové!	hrady!	čaje!
lokál	těch	dvou	nových	moderních	pánech	mužích	hradech	čajích
instrumentál	těmi	dvěma	novými	moderními	pány	muži	hrady	čaji

T.O.2.A

FEMININUM SINGULÁR								
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum			
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
nominativ	TA	JEDNA	NOVÁ	MODERNÍ	ŽENA	ŽIDLE	SKŘÍŇ	MÍSTNOST
genitiv	té	jedné	nové	moderní	ženy	židle	skříně	místnosti
dativ	té	jedné	nové	moderní	ženě	židli	skříni	místnosti
akuzativ	tu	jednu	novou	moderní	ženu	židli	skříň	místnosti
vokál					ženo!	židle!	skříni!	místnosti!
lokál	té	jedné	nové	moderní	ženě	židli	skříni	místnosti
instrumentál	tou	jednou	novou	moderní	ženou	židlí	skříni	místností

T.O.2.B

FEMININUM PLURÁL								
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum			
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
nominativ	TY	DVĚ	NOVÉ	MODERNÍ	ŽENY	ŽIDLE	SKŘÍŇE	MÍSTNOSTI
genitiv	těch	dvou	nových	moderních	žen	židlí	skříní	místností
dativ	těm	dvěma, dvoum	novým	moderním	ženám	židlím	skříním	místnostem
akuzativ	ty	dvě	nové	moderní	ženy	židle	skříně	místnosti
vokál					ženy!	židle!	skříně!	místnosti!
lokál	těch	dvou	nových	moderních	ženách	židlich	skříních	místnostech
instrumentál	těmi	dvěma	novými	moderními	ženami	židlemi	skříněmi	místnostmi

T.O.3.A

NEUTRUM SINGULÁR							
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum		
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	měkké
nominativ	TO	JEDNO	NOVÉ	MODERNÍ	MĚSTO	MOŘE	NÁDRAŽÍ
genitiv	toho	jednoho	nového	moderního	města	moře	nádraží
dativ	tomu	jednomu	novému	modernímu	městu	moři	nádraží
akuzativ	to	jedno	nové	moderní	město	moře	nádraží
vokál					město!	moře!	nádraží!
lokál	tom	jednom	novém	moderním	městě	moři	nádraží
instrumentál	tím	jedním	novým	moderním	městem	mořem	nádraží

T.O.3.B

NEUTRUM PLURÁL							
PÁDY	zájmeno ukazovací	číslovka základní	adjektivum		substantivum		
			tvrdé	měkké	tvrdé	měkké	měkké
nominativ	TA	DVĚ	NOVÁ	MODERNÍ	MĚSTA	MOŘE	NÁDRAŽÍ
genitiv	těch	dvou	nových	moderních	měst	moří	nádraží
dativ	těm	dvěma, dvoum	novým	moderním	měštům	mořím	nádražím
akuzativ	ta	dvě	nová	moderní	města	moře	nádraží
vokál					města!	moře!	nádraží!
lokál	těch	dvou	nových	moderních	městech	mořích	nádražích
instrumentál	těmi	dvěma	novými	moderními	městy	moři	nádražími

SUBSTANTIVA – PODSTATNÁ JMÉNA

SKLOŇOVÁNÍ SUBSTANTIV – PODSTATNÝCH JMEN

MASKULINUM

Maskulinum – substantivum, (podstatné jméno rodu mužského) poznáme zpravidla podle ukončení na souhlásku (konsonant).

Např. pán, dům, obraz, den, muž, čaj.

U maskulin je dalším určujícím faktorem skloňování kategorie životnosti a neživotnosti.

T.1.1.A

MASKULINUM SINGULÁR				
PÁDY	substantivum			
	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
	životné		neživotné	
nominativ	PÁN	MUŽ	HRAD	ČAJ
genitiv	pána	muže	hradu	čaje
dativ	pánovi	muži	hradu	čaji
	pánu	mužovi		
akuzativ	pána	muže	hrad	čaj
vokál	pane!	muži!	hrade!	čaji!
lokál	pánu	muži	hradě	čaji
	pánovi	mužovi	hradu	
			(v lese)	
instrumentál	pánem	mužem	hradem	čajem

T.1.1.B

MASKULINUM PLURÁL				
PÁDY	substantivum			
	tvrdé	měkké	tvrdé	měkké
	životné		neživotné	
nominativ	PÁNI	MUŽI	HRADY	ČAJE
	PÁNOVÉ	MUŽOVÉ		
genitiv	pánů	mužů	hradů	čajů
dativ	pánům	mužům	hradům	čajům
akuzativ	pány	muže	hrady	čaje
vokál	páni!	muži!	hrady!	čaje!
	pánové!	mužové!		
lokál	pánech	mužích	hradech	čajích
	tatíncích		zámcích	
instrumentál	pány	muži	hrady	čaji

MASKULINUM – nestandardní skloňování, odchylky ve tvarech při skloňování některých substantiv

T.1.2.A

MASKULINUM SINGULÁR				
PÁDY				
nominativ	KOLEGA	SOUDCE	ČLOVĚK	PŘÍTEL
genitiv	kolegy	soudce	člověka	přítele
dativ	kolegovi	soudci	člověku	příteli
		soudcovi		
akuzativ	kolegu	soudce	člověka	přítele
vokál	kolego!	soudce!	člověče!	příteli!
lokál	kolegovi	soudci	člověku	příteli
		soudcovi		
instrumentál	kolegou	soudcem	člověkem	přítelem

T.1.2.B

MASKULINUM PLURÁL				
PÁDY				
nominativ	KOLEGOVÉ	SOUDCI	LIDÉ	PŘÁTELÉ
	(POLICISTÉ)	SOUDCOVÉ	LIDI	
genitiv	kolegů	soudců	lidí	přátel
dativ	kolegům	soudcům	lidem	přátelům
akuzativ	kolegy	soudce	lidi	přítele
vokál	kolegové!	soudci!	lidé!	přátelé!
	(policisté!)	soudcové!	lidi!	
lokál	kolezích	soudcích	lidech	přátelích
	(policistech)			
instrumentál	kolegy	soudci	lidmi	přáteli

T.1.3.A

MASKULINUM SINGULÁR			
PÁDY			
nominativ	CYKLUS	GÉNIUS	RASISMUS
genitiv	cyklu	génia	rasismu
dativ	cyklu	géniovi	rasismu
akuzativ	cyklus	génia	rasismus
vokál		génie!	
lokál	cyklu	géniovi	rasismu
instrumentál	cyklem	génium	rasismem

T.1.3.B

MASKULINUM PLURÁL			
PÁDY			
nominativ	CYKLY	GÉNIOVÉ	RASISMY
genitiv	cyklů	géníů	rasismů
dativ	cyklům	géníům	rasismům
akuzativ	cykly	génie	rasismy
vokál		géniové!	
lokál	cyklech	géníích	rasismech
instrumentál	cykly	génii	rasismy

FEMININUM

Femininum – substantivum, (podstatné jméno rodu ženského) poznáme zpravidla podle ukončení na samohlásku -A, -E a souhlásku (konsonant).
Např. kniha, dívka, nemocnice, skříň, místnost.

T.1.4.A

FEMININUM SINGULÁR				
PÁDY				
nominativ	ŽENA	ŽIDLE	SKŘÍŇ	MÍSTNOST
genitiv	ženy	židle	skříně	místnosti
dativ	ženě	židli	skříní	místnosti
akuzativ	ženu	židli	skříň	místnost
vokál	ženo!	židle!	skříní!	místnosti!
lokál	ženě (babičce)	židli	skříní	místnosti
instrumentál	ženou	židlí	skříní	místností

T.1.4.B

FEMININUM PLURÁL				
PÁDY				
nominativ	ŽENY	ŽIDLE	SKŘÍNĚ	MÍSTNOSTI
genitiv	žen	židlí	skříní	místností
dativ	ženám	židlím	skříním	místnostem
akuzativ	ženy	židle	skříně	místnosti
vokál	ženy!	židle!	skříně!	místnosti!
lokál	ženách	židlích	skříních	místnostech
instrumentál	ženami	židlemi	skříněmi	místnostmi

FEMININUM – nestandardní skloňování, odchylky ve tvarech při skloňování některých substantiv

T.1.5.A

FEMININUM SINGULÁR				
PÁDY				
nominativ	RUKA	NOHA	ULICE	TRAMVAJ
genitiv	ruky	nohy	ulice	tramvaje
dativ	ruce	noze	ulici	tramvaji
akuzativ	ruku	nohu	ulici	tramvaj
vokál	ruko!	noho!	ulice!	tramvaj!
lokál	ruce	noze	ulici	tramvaji
instrumentál	rukou	nohou	ulicí	tramvají

T.1.5.B

FEMININUM PLURÁL				
PÁDY				
nominativ	RUCE	NOHY	ULICE	TRAMVAJE
genitiv	rukou	nohou noh	ulic	tramvají
dativ	rukám	nohám	ulicím	tramvajím
akuzativ	ruce	nohy	ulice	tramvaje
vokál	ruce!	nohy!	ulice!	tramvaje!
lokál	rukou	nohou nohách	ulicích	tramvajích
instrumentál	rukama	nohama	ulicemi	tramvajemi

* ručičky hodin, * nohy stolu

T.1.6.A

FEMININUM SINGULÁR			
PÁDY			
nominativ	PŘÍTELKYNĚ	IDEA	TEORIE
genitiv	přítelkyně	idey ideje	teorie
dativ	přítelkyni	ideji	teorii
akuzativ	přítelkyni	ideu	teorii
vokál	přítelkyně!	ideo!	teorie!
lokál	přítelkyni	ideji	teorii
instrumentál	přítelkyní	ideou idejí	teorií

T.1.6.B

FEMININUM PLURÁL			
PÁDY			
nominativ	PŘÍTELKYNĚ	IDEY IDEJE	TEORIE
genitiv	přítelkyň	idejí	teorií
dativ	přítelkyním	ideám idejím	teoriím
akuzativ	přítelkyně	idey ideje	teorie
vokál	přítelkyně!	idey! ideje!	teorie!
lokál	přítelkyních	ideách idejích	teoriích
instrumentál	přítelkyněmi	ideami idejemi	teoriemi

NEUTRUM

Neutrum – substantivum, (podstatné jméno rodu středního) poznáme zpravidla podle ukončení na samohlásku -O, -E, -Ě, -Í.

Např. kolo, divadlo, pivo, moře, letiště, nádraží, zdraví.

T.1.7.A

NEUTRUM SINGULÁR			
PÁDY			
nominativ	MĚSTO	MOŘE	NÁDRAŽÍ
genitiv	města	moře	nádraží
dativ	městu	moři	nádraží
akuzativ	město	moře	nádraží
vokál	město!	moře!	nádraží!
lokál	městě čísle kolečku	moři	nádraží
instrumentál	městem	mořem	nádražím

T.1.7.B

NEUTRUM PLURÁL			
PÁDY			
nominativ	MĚSTA	MOŘE	NÁDRAŽÍ
genitiv	měst	moří	nádraží
dativ	městům	mořím	nádražím
akuzativ	města	moře	nádraží
vokál	města!	moře!	nádraží!
lokál	městech	mořích	nádražích
instrumentál	městy	moři	nádražímí

NEUTRUM – nestandardní skloňování, odchylky ve tvarech při skloňování některých substantiv

T.1.8.A

NEUTRUM SINGULÁR				
PÁDY				
nominativ	OKO	UCHO	KOLENO	RAMENO
genitiv	oka	ocha	kolena	ramene
dativ	oku	uchu	kolenu	ramenu
akuzativ	oko	ucho	koleno	rameno
vokál	oko!	ucho!	koleno!	rameno!
lokál	oku	uchu	kolenu	ramenu
			koleni	rameni
instrumentál	okem	uchem	kolenem	ramenem

T.1.8.B

NEUTRUM PLURÁL				
PÁDY				
nominativ	OČI	UŠI	KOLENA	RAMENA
genitiv	očí	uší	kolen	ramen
			kolenou	ramenou
dativ	očím	uším	kolenům	ramenům
akuzativ	oči	uši	kolena	ramena
vokál	oči!	uši!	kolena!	ramena!
lokál	očích	uších	kolenech	ramenech
			kolenou	ramenou
instrumentál	očima	ušima	koleny	rameny

* oka na polévce, * ucha hrnce

T.1.9.A

NEUTRUM SINGULÁR			
PÁDY			
nominativ	DÍTĚ	HŘIŠTĚ	PRSO
genitiv	dítěte	hřiště	prsa
dativ	dítěti	hřišti	prsou
akuzativ	dítě	hřiště	prso
vokál	dítě!	hřiště!	prso!
lokál	dítěti	hřišti	prsou
instrumentál	dítětem	hřištěm	prsem

T.1.9.B

NEUTRUM PLURÁL			
PÁDY			
nominativ	DĚTI	HŘIŠTĚ	PRSA
genitiv	dětí	hřišť	prsou
dativ	dětem	hřištím	prsům
akuzativ	děti	hřiště	prsa
vokál	děti!	hřiště!	prsa!
lokál	dětech	hřištích	prsou
instrumentál	dětmi	hřišti	prsy

T.1.10.A

NEUTRUM SINGULÁR				
PÁDY				
nominativ	KUŘE	CENTRUM	MUZEUM	TÉMA
		DATUM		
genitiv	kuřete	centra	muzea	tématu
dativ	kuřeti	centru	muzeu	tématu
akuzativ	kuře	centrum	muzeum	téma
vokál	kuře!	centrum	muzeum	téma
lokál	kuřeti	centru	muzeu	tématu
instrumentál	kuřetem	centrem	muzeem	tématem

T.1.10.B

NEUTRUM PLURÁL				
PÁDY				
nominativ	KUŘATA	CENTRA	MUZEJA	TÉMATA
genitiv	kuřat	center	muzeí	témat
dativ	kuřatům	centrům	muzeím	tématům
akuzativ	kuřata	centra	muzea	témata
vokál	kuřata!	centra	muzea	témata
lokál	kuřatech	centrech	muzeích	tématech
instrumentál	kuřaty	centry	muzel	tématy

ADJEKTIVA

Základní pojmy

ADJEKTIVUM přídavné jméno
ADJEKTIVA přídavná jména

TVRDÁ např. starý (strom), stará (budova), staré (letadlo)
např. staří (lidé), staré (obrazy), staré (knihy), stará (divadla)

MĚKKÁ např. letní (den), letní (obloha), letní (ráno)
např. letní (večery), letní (bouřky), letní (odpoledne)

SKLOŇOVÁNÍ ADJEKTIV - PŘÍDAVNÝCH JMEN

TVRDÁ ADJEKTIVA

T.2.1.A

SINGULÁR			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	NOVÝ	NOVÁ	NOVÉ
genitiv	nového	nové	nového
dativ	novému	nové	novému
akuzativ	nové nového	novou	nové
vokál	novém	nové	novém
lokál	novým	novou	novým
instrumentál	dítětem	hřištěm	prsem

TVRDÁ ADJEKTIVA

T.2.1.B

PLURÁL			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	NOVÍ NOVÉ	NOVÉ	NOVÁ
genitiv	nových	nových	nových
dativ	novým	novým	novým
akuzativ	nové	nové	nová
vokál	nových	nových	nových
lokál	novými	novými	novými
instrumentál	děťmi	hřišti	prsy

TVRDÁ ADJEKTIVA s hláskovou změnou

T.2.2.A

SINGULÁR			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	DOBŘÝ	DOBRÁ	DOBRÉ
genitiv	dobrého	dobré	dobrého
dativ	dobrému	dobré	dobrému
akuzativ	dobrý dobrého	dobrou	dobrý
vokál	dobrém	dobré	dobrém
lokál	dobrým	dobrou	dobrým
instrumentál	dítětem	hřištěm	prsem

TVRDÁ ADJEKTIVA s hláskovou změnou

T.2.2.B

PLURÁL			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	DOBŘÍ DOBRÉ	DOBRÉ	DOBRÁ
genitiv	dobrých	dobrých	dobrých
dativ	dobrym	dobrym	dobrym
akuzativ	dobré	dobré	dobrá
vokál	dobrých	dobrých	dobrých
lokál	dobrymi	dobrymi	dobrymi
instrumentál	děťmi	hřišti	prsy

MĚKKÁ ADJEKTIVA

T.2.3.A

SINGULÁR			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	MODERNÍ	MODERNÍ	MODERNÍ
genitiv	moderního	moderní	moderního
dativ	modernímu	moderní	modernímu
akuzativ	moderní moderního	moderní	moderní
vokál	moderním	moderní	moderním
lokál	moderním	moderní	moderním
instrumentál	dítětem	hřištěm	prsem

MĚKKÁ ADJEKTIVA

T.2.3.B

PLURÁL			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	MODERNÍ	MODERNÍ	MODERNÍ
genitiv	moderních	moderních	moderních
dativ	moderním	moderním	moderním
akuzativ	moderní	moderní	moderní
vokál	moderních	moderních	moderních
lokál	moderními	moderními	moderními
instrumentál	dětmi	hřišti	prsy

STUPŇOVÁNÍ ADJEKTIV - PŘÍDAVNÝCH JMEN

Základní pojmy

- POZITIV** 1. stupeň, vyjadřuje základní míru vlastnosti,
např. krásný muž, mladý přítel, lehký sport
- KOMPARATIV** 2. stupeň, vyjadřuje větší míru vlastnosti než pozitiv,
např. krásnější muž, mladší přítel, lehčí sport
- SUPERLATIV** 3. stupeň, vyjadřuje nejvyšší míru vlastnosti,
např. nejkrásnější muž, nejmladší přítel, nejlehčí sport

T.2.4

PRAVIDELNÉ TVOŘENÍ KOMPARATIVU (2. stupně) A SUPERLATIVU (3. stupně) ADJEKTIV

	POZITIV 1. stupeň		KOMPARATIV 2. stupeň		SUPERLATIV 3. stupeň	
	a)		PŘÍPONA -EJŠÍ PŘÍPONA -ĚJŠÍ		PŘEDPONA NEJ- + komparativ	
	TVARY SINGULÁRU	skloňování		skloňování		skloňování
MASKULINUM ž.	krásný (chlapec)	nový	krásnější (chlapec)	moderní	nejkrásnější (chlapec)	moderní
MASKULINUM než.	krásný (dům)	nový	krásnější (dům)	moderní	nejkrásnější (dům)	moderní
FEMININUM	krásná (dívka)	nová	krásnější (dívka)	moderní	nejkrásnější (dívka)	moderní
NEUTRUM	krásné (město)	nové	krásnější (město)	moderní	nejkrásnější (město)	moderní
	TVARY PLURÁLU	skloňování		skloňování		skloňování
MASKULINUM ž.	krásní (chlapci)	noví	krásnější (chlapci)	moderní	nejkrásnější (chlapci)	moderní
MASKULINUM než.	krásné (domy)	nové	krásnější (domy)	moderní	nejkrásnější (domy)	moderní
FEMININUM	krásné (dívky)	nové	krásnější (dívky)	moderní	nejkrásnější (dívky)	moderní
NEUTRUM	krásná (města)	nová	krásnější (města)	moderní	nejkrásnější (města)	moderní

	POZITIV 1. stupeň	KOMPARATIV 2. stupeň	SUPERLATIV 3. stupeň		
	b)	PŘÍPONA -ŠÍ	PŘEDPONA NEJ- + komparativ		
	TVARY SINGULÁRU		skloňování		
MASKULINUM ž.	mladý (muž)	mladší (muž)	moderní	nejmladší (muž)	moderní
MASKULINUM než.	mladý (les)	mladší (les)	moderní	nejmladší (les)	moderní
FEMININUM	mladá (žena)	mladší (žena)	moderní	nejmladší (žena)	moderní
NEUTRUM	mladé (víno)	mladší (víno)	moderní	nejmladší (víno)	moderní
	TVARY PLURÁLU		skloňování		
MASKULINUM ž.	mladí (muži)	mladší (muži)	moderní	nejmladší (muži)	moderní
MASKULINUM než.	mladé (lesy)	mladší (lesy)	moderní	nejmladší (lesy)	moderní
FEMININUM	mladé (ženy)	mladší (ženy)	moderní	nejmladší (ženy)	moderní
NEUTRUM	mladá (vína)	mladší (vína)	moderní	nejmladší (vína)	moderní

	POZITIV 1. stupeň	KOMPARATIV 2. stupeň	SUPERLATIV 3. stupeň		
	c)	PŘÍPONA -Í	PŘEDPONA NEJ- + komparativ		
	TVARY SINGULÁRU		skloňování		
MASKULINUM ž.	lehký	lehčí	moderní	nejlehčí	moderní
MASKULINUM než.	lehký (sport)	lehčí (sport)	moderní	nejlehčí (sport)	moderní
FEMININUM	lehká (zkouška)	lehčí (zkouška)	moderní	nejlehčí (zkouška)	moderní
NEUTRUM	lehké (letadlo)	lehčí (letadlo)	moderní	nejlehčí (letadlo)	moderní
	TVARY PLURÁLU		skloňování		
MASKULINUM ž.	lehčí	lehčí	moderní	nejlehčí	moderní
MASKULINUM než.	lehké (sporty)	lehčí (sporty)	moderní	nejlehčí (sporty)	moderní
FEMININUM	lehké (zkoušky)	lehčí (zkoušky)	moderní	nejlehčí (zkoušky)	moderní
NEUTRUM	lehká (letadla)	lehčí (letadla)	moderní	nejlehčí (letadla)	moderní

NEPRAVIDELNÉ TVOŘENÍ KOMPARATIVU (2. stupně) A SUPERLATIVU (3. stupně) ADJEKTIV

	POZITIV 1. stupeň	KOMPARATIV 2. stupeň	SUPERLATIV 3. stupeň		
	d)				
	TVARY SINGULÁRU		skloňování		
MASKULINUM ž.	dlouhý	delší	moderní	nejdelší	moderní
MASKULINUM než.	dlouhý (román)	delší (román)	moderní	nejdelší (román)	moderní
FEMININUM	dlouhá (cesta)	delší (cesta)	moderní	nejdelší (cesta)	moderní
NEUTRUM	dlouhé (náměstí)	delší (náměstí)	moderní	nejdelší (náměstí)	moderní
	TVARY PLURÁLU		skloňování		
MASKULINUM ž.	dlouzí	delší	moderní	nejdelší	moderní
MASKULINUM než.	dlouhé (romány)	delší (romány)	moderní	nejdelší (romány)	moderní
FEMININUM	dlouhé (cesty)	delší (cesty)	moderní	nejdelší (cesty)	moderní
NEUTRUM	dlouhá (náměstí)	delší (náměstí)	moderní	nejdelší (náměstí)	moderní

NEPRAVIDELNÉ TVOŘENÍ KOMPARATIVU (2. stupně) A SUPERLATIVU (3. stupně) ADJEKTIV

POZITIV 1. stupeň	KOMPARATIV 2. stupeň	SUPERLATIV 3. stupeň
Přehled adjektiv		
bohatý, á, é	bohatší	nejbohatší
dobrý, á, é	lepší	nejlepší
krátký, á, é	kratší	nejkratší
malý, á, é	menší	nejmenší
široký, á, é	širší	nejširší
špatný, á, é	horší	nejhorší
tichý, á, é	tišší	nejtišší
velký, á, é	větší	největší
zlý, á, é	horší	nejhorší

ZÁJMENA

Základní pojmy

PRONOMEN zájmeno

PRONOMINA zájmena

DRUHY ZÁJMEN	
OSOBNÍ	např. já, ty, on
PŘIVLASTŇOVACÍ	např. můj, má, mé
UKAZOVACÍ	např. ten, ta, to
TÁZACÍ	např. kdo, co, jaký
VZTAŽNÁ	např. kdo, co, který
NEURČITÁ	např. někdo, něco
ZÁPORNÁ	např. nikdo, nic, žádný

PŘEHLED SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN	
zájmenné	např. ten např. náš
složené	např. můj
zvláštní	např. já

ZÁJMENA NESKLONNÁ	např. jeho, jejich
--------------------------	--------------------

SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN

ZÁJMENA OSOBNÍ

T.3.1.A

ZÁJMENA BEZRODÁ - JÁ, TY, MY, VY, SE			
PÁDY	SINGULÁR		
nominativ	JÁ	TY	-----
genitiv	mě	tě	sebe
	mne	tebe	
dativ	mně	tobě	sobě
	mi	ti	si
akuzativ	mě	tě	se
	mne	tebe	sebe
lokál	mně	tobě	sobě
instrumentál	mnou	tebou	sebou
PÁDY	PLURÁL		
nominativ	MY	VY	
genitiv	nás	vás	
dativ	nám	vám	
akuzativ	nás	vás	
lokál	nás	vás	
instrumentál	námi	vámi	

T.3.1.B

ZÁJMENA RODOVÁ - ON, ONA, ONO, ONI, ONY, ONA			
PÁDY	SINGULÁR		
	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	ON	ONA	ONO
genitiv	jeho, ho, jej	jí	jeho, ho, jej
	něho, něj	ní	něho, něj
dativ	jemu, mu	jí	jemu, mu
	němu	ní	němu
akuzativ	jej, ho, jeho	ji	ho, je, jej
	něj, něho	ni	ně, něj
lokál	němu	ní	něm
instrumentál	jím	jí	jím
	ním	ní	ním
PÁDY	PLURÁL		
nominativ	ONI	ONY	ONA
genitiv	jich / (bez) nich		
dativ	jim / (k) nim		
akuzativ	je / (na) ně		
lokál	(o) nich		
instrumentál	jimi / (s) nimi		

ZÁJMENA PŘIVLASTŇOVACÍ (posesivní)

T.3.2.A

MASKULINUM SINGULÁR								
PÁDY								
nominativ	MŮJ	TVŮJ	JEHO	JEJÍ	NÁŠ	VÁŠ	JEJICH	SVŮJ
genitiv	mého	tvého	jeho	jejího	našeho	vašeho	jejich	svého
dativ	mému	tvému	jeho	jejímu	našemu	vašemu	jejich	svému
akuzativ	můj	tvůj	jeho	jejímu	naš	váš	jejich	svůj
	mého	tvého	jeho	jejího	našeho	vašeho	jejich	svého
vokativ	můj!				naš!			
lokál	mém	tvém	jeho	jejím	našem	vašemu	jejich	svém
instrumentál	mým	tvým	jeho	jejím	naším	vaším	jejich	svým

T.3.2.B

MASKULINUM PLURÁL								
PÁDY								
nominativ	MOJI, MÍ MOJE, MÉ	TVOJI, TVÍ TVOJE, TVÉ	JEHO	JEJÍ	NAŠI NAŠE	VAŠI VAŠE	JEJICH	SVOJI, SVÍ SVOJE, SVÉ
genitiv	mých	tvých	jeho	jejích	našich	vašich	jejich	svých
dativ	mým	tvým	jeho	jejím	našim	vašim	jejich	svým
akuzativ	moje	tvoje	jeho	její	naše	vaše	jejich	svoje
	mé	tvé						své
vokativ	mí!				naši!			
	moji!							
lokál	mých	tvých	jeho	jejích	našich	vašich	jejich	svých
instrumentál	mými	tvými	jeho	jejími	našimi	vašimi	jejich	svými

T.3.3.A

FEMININUM SINGULÁR								
PÁDY								
nominativ	MÁ MOJE	TVÁ TVOJE	JEHO	JEJÍ	NAŠE	VÁŠE	JEJICH	SVÁ SVOJE
genitiv	mé	tvé	jeho	její	naší	vaší		své
	mojí	tvojí						svojí
dativ	mé	tvé	jeho	její	naší	vaší		své
	mojí	tvojí						svojí
akuzativ	mou	tvou	jeho	její	naší	vaší		svou
	moji	tvoji						svoji
vokativ	má!				naše!			
	moje!							
lokál	mé	tvé	jeho	její	naší	vaší		své
	mojí	tvojí						svojí
instrumentál	mou	tvou	jeho	její	naší	vaší		svou
	mojí	tvojí						svojí

T.3.3.B

FEMININUM PLURÁL								
PÁDY								
nominativ	MÉ MOJE	TVÉ TVOJE	JEHO	JEJÍ	NAŠE	VAŠE	JEJICH	SVÉ SVOJE
genitiv	mých	tvých	jeho	jejích	našich	vašich		svých
dativ	mým	tvým	jeho	jejím	našim	vašim		svým
akuzativ	mé moje	tvé tvoje	jeho	její	naše	vaše		své svoje
vokativ	mé! moje!				naše!			
lokál	mých	tvých	jeho	jejích	naše	vašich		svých
instrumentál	mými	tvými	jeho	jejími	našich	vašimi		svými

T.3.4.A

NEUTRUM SINGULÁR								
PÁDY								
nominativ	MÉ MOJE	TVÉ TVOJE	JEHO	JEJÍ	NAŠE	VAŠE	JEJICH	SVÉ SVOJE
genitiv	mého	tvé	jeho	jejího	našeho	vašeho vašemu		svého svému
dativ	mému	tvému	jeho	jejímu	našemu	vašemu		svému
akuzativ	mé moje	tvé tvoje	jeho	její	naše	vaše		své svoje
vokativ	mé! moje!				naše!			
lokál	mém	tvém	jeho	jejím	našem	vašem		svém
instrumentál	mým	tvým	jeho	jejím	naším	vaším		svým

T.3.4.B

NEUTRUM PLURÁL								
PÁDY								
nominativ	MÁ MOJE	TVÁ TVOJE	JEHO	JEJÍ	NAŠE	VAŠE	JEJICH	SVÁ SVOJE
genitiv	mých	tvých	jeho	jejích	našich	vašich	jejich	svých
dativ	mým	tvým	jeho	jejím	našim	vašim	jejich	svým
akuzativ	má moje	tvá tvoje	jeho	její	naše	vaše	jejich	svá svoje
vokativ	má! moje!				naše!			
lokál	mých	tvých	jeho	jejích	našich	vašich	jejich	svých
instrumentál	mými	tvými	jeho	jejími	našimi	vašimi	jejich	svými

ZÁJMENA UKAZOVACÍ

T.3.5.A

MASKULINUM SINGULÁR		
PÁDY		
nominativ	TEN	TENHLE
genitiv	toho	tohohle
dativ	tomu	tomuhle
akuzativ	ten	tenhle
	toho	tohohle
vokativ	ty!	
lokál	tom	tomhle
instrumentál	tím	tímhle

T.3.6.A

FEMININUM SINGULÁR		
PÁDY		
nominativ	TA	TAHLE
genitiv	té	téhle
dativ	té	téhle
akuzativ	tu	tuhle
vokativ	ty!	
lokál	té	téhle
instrumentál	tou	touhle

T.3.7.A

NEUTRUM SINGULÁR		
PÁDY		
nominativ	TO	TOHLE
genitiv	toho	tohle
dativ	tomu	tomuhle
akuzativ	to	tohle
vokativ	ty!	
lokál	tom	tomhle
instrumentál	tím	tímhle

T.3.5.B

MASKULINUM PLURÁL		
PÁDY		
nominativ	TI	TIHLE
	TY	TYHLE
genitiv	těch	těchhle
dativ	těm	těmhle
akuzativ	ty	tyhle
vokativ	ty!	
lokál	těch	těchhle
instrumentál	těmi	těmihle

T.3.6.B

FEMININUM PLURÁL		
PÁDY		
nominativ	TY	TYHLE
genitiv	těch	těchhle
dativ	těm	těmhle
akuzativ	ty	tyhle
vokativ	ty!	
lokál	těch	těchhle
instrumentál	těmi	těmihle

T.3.7.B

NEUTRUM PLURÁL		
PÁDY		
nominativ	TA	TAHLE
genitiv	těch	těchhle
dativ	těm	těmhle
akuzativ	ta	tahle
vokativ	ta!	
lokál	těch	těchhle
instrumentál	těmi	těmihle

ZÁJMENA TÁZACÍ, VZTAŽNÁ, NEURČITÁ A ZÁPORNÁ

T.3.8

PŘEHLED						
ZÁJMENA TÁZACÍ	KDO	CO	JAKÝ JAKÁ JAKÉ jací, jaké jaká	KTERÝ KTERÁ KTERÉ kteří, které která	ČÍ	
ZÁJMENA VZTAŽNÁ	KDO	CO	JAKÝ JAKÁ JAKÉ jací, jaké jaká	KTERÝ KTERÁ KTERÉ kteří, které která	ČÍ	JENŽ JEŽ
ZÁJMENA NEURČITÁ	NĚKDO	NĚCO	NĚJAKÝ NĚJAKÁ NĚJAKÉ nějací nějaké nějaká	NĚKTERÝ NĚKTERÁ NĚKTERÉ někteří některé některá	NĚČÍ	KAŽDÝ KAŽDÁ KAŽDÉ všichni všechny všechna
ZÁJMENA ZÁPORNÁ	NIKDO	NIC	NIJAKÝ NIJAKÁ NIJAKÉ nijací nijaké nijaká		NIČÍ	ŽÁDNÝ ŽÁDNÁ ŽÁDNÉ žádní žádné žádná

SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN TÁZACÍCH, VZTAŽNÝCH, NEURČITÝCH A ZÁPORNÝCH

T.3.9

PÁDY						
nominativ	KDO	NĚKDO	NIKDO	CO	NĚCO	NIC
genitiv	koho	někoho	nikoho	čeho	něčeho	ničeho
dativ	komu	někomu	nikomu	čemu	něčemu	ničemu
akuzativ	koho	někoho	nikoho	co	něco	nic
lokál	kom	někom	nikom	čem	něčem	ničem
instrumentál	kým	někým	nikým	čím	něčím	ničím

T.3.10.A

SINGULÁR			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	JAKÝ	JAKÁ	JAKÉ
	NĚJAKÝ	NĚJAKÁ	NĚJAKÉ
	NIJAKÝ	NIJAKÁ	NIJAKÉ
	KTERÝ	KTERÁ	KTERÉ
	NĚKTERÝ	NĚKTERÁ	NĚKTERÉ
	ŽÁDNÝ	ŽÁDNÁ	ŽÁDNÉ
genitiv	jakého	jaké	jakého
dativ	jakému	jaké	jakému
akuzativ	jaký	jakou	jaké
	jakého		
lokál	jakém	jaké	jakém
instrumentál	jakým	jakou	jakým

Odkaz k T.2.

T.3.10.B

PLURÁL			
PÁDY	MASKULINUM Ž.	MASKULINUM NEŽ. FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	JACÍ	JAKÉ	JAKÁ
	NĚJACÍ	NĚJAKÉ	NĚJAKÁ
	NIJACÍ	NIJAKÉ	NIJAKÁ
	KTEŘÍ	KTERÉ	KTERÁ
	NĚKTEŘÍ	NĚKTERÉ	NĚKTERÁ
	ŽÁDNÍ	ŽÁDNÉ	ŽÁDNÁ
genitiv	jakých	jakých	jakých
dativ	jakým	jakým	jakým
akuzativ	jaké	jaké	jaká
lokál	jakých	jakých	jakých
instrumentál	jakými	jakými	jakými

Odkaz k T.2.

T.3.11.A

SINGULÁR			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	KAŽDÝ	KAŽDÁ	KAŽDÉ
genitiv	každého	každé	každého
dativ	každému	každé	každému
	každý	každou	každé
	každého		
lokál	každém	každé	každém
instrumentál	každým	každou	každým

Odkaz k T.2.

T.3.11.B

SINGULÁR			
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	VŠECHEN	VŠECHNA	VŠECHNO
genitiv	všeho	vší	všeho
dativ	všemu	vší	všemu
	všechn	všechnu	všechno
			vše
lokál	všem	vší	všem
instrumentál	vším	vší	vším

T.3.11.C

PLURÁL			
PÁDY	MASKULINUM Ž.	MASKULINUM NEŽ. FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	VŠICHNI	VŠECHNY	VŠECHNA
genitiv	všech	všech	všech
dativ	všem	všem	všem
	všechny	všechny	všechna
	všech	všech	všech
lokál	všemi	všemi	všemi
	jakými	jakými	jakými

ČÍSLOVKY

Základní pojmy

NUMERALE číslovka
NUMERALIA číslovky

DRUHY ČÍSLOVEK	VYJADŘUJÍ	PTÁME SE	ROZDĚLUJEME	
			URČITÉ	NEURČITÉ
ZÁKLADNÍ	počet	kolik?	čtyři	málo
ŘADOVÉ	pořadí	kolikátý?	devátý	několikátý
NÁSOBNÉ	opakování opak. výskyt	kolikrát?	dvakrát	několikrát
DRUHOVÉ	počet druhů	kolikerý? kolikery?	dvojí	několikerý

T.4

ČÍSLOVKY SE SKLOŇUJÍ:		číslovka	typ skloňování
JAKO PODSTANÁ JMÉNA		NULA	žena
		TŘI	místnost
		ČTYŘI	místnost
		STO	město
		TISÍC	čaj
		MILION	hrad
		MILIARDA	žena
JAKO PŘÍDAVNÁ JMÉNA	TVRDÁ	DRUHÝ	nový
	MĚKKÁ	PRVNÍ	moderní
JAKO UKAZOVACÍ ZÁJMENA		JEDEN	ten
		JEDNA	ta
		JEDNO	to
MAJÍ ZVLÁŠTNÍ SKLOŇOVÁNÍ		DVA	
		DVĚ	
		OBA	
		OBĚ	
		MÁLO	
		MNOHO	
		NĚKOLIK	

SKLOŇOVÁNÍ ČÍSLOVEK

T.4.1

ČÍSLOVKY - TŘI, ČTYŘI

PÁDY	TŘI	ČTYŘI	
nominativ	TŘI	ČTYŘI	kamarádi, domy knihy, kola
genitiv	tří třech	čtyř čtyřech	kamarádů, domů knih, kol
dativ	třem	čtyřem	kamarádům, domům knihám, kolům
akuzativ	tří	čtyři	kamarády, domy knihy, kola
lokál	třech	čtyřech	kamarádech, domech knihách, kolech
instrumentál	třemi	čtyřmi	kamarády, domy knihami, koly

T.4.2

ČÍSLOVKY - STO, DVĚSTĚ, PĚT SET

PÁDY	SINGULÁR	PLURÁL	
nominativ	STO	DVĚ STĚ	PĚT SET
genitiv	sta	dvou set	pěti set
dativ	stu	dvěma stům	pěti stům
akuzativ	sto	dvě stě	pět set
lokál	stu	dvou stech	pěti stech
instrumentál	stem	dvěma sty	pěti sty

T.4.3.A

ČÍSLOVKY - JEDEN, JEDNA, JEDNO

	SINGULÁR		
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	JEDEN	JEDNA	JEDNO
genitiv	jednoho	jedné	jednoho
dativ	jednomu	jedné	jednomu
akuzativ	jeden	jednu	jedno!
vokativ	jednoho		
lokál	jeden!	jedna!	jedno!
instrumentál	jednom	jedné	jednom
	jedním	jednou	jedním

T.4.3.B

ČÍSLOVKY - JEDNI, JEDNY, JEDNA

	PLURÁL		
PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	JEDNI JEDNY	JEDNY	JEDNA
genitiv	jedněch	jedněch	jedněch
dativ	jedněm	jedněm	jedněm
akuzativ	jedny	jedny	jedna
lokál	jedněch	jedněch	jedněch
instrumentál	jedněmi	jedněmi	jedněmi

T.4.4

ČÍSLOVKY – DVA, DVĚ, OBA, OBĚ

PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	DVA	DVĚ	DVĚ
	OBA	OBĚ	OBĚ
genitiv	dvou	dvou	dvou
	obou	obou	obou
dativ	dvěma	dvěma	dvěma
	oběma	oběma	oběma
akuzativ	dva	dvě	dvě
	oba	obě	obě
lokál	dvou	dvou	dvou
	obou	obou	obou
instrumentál	dvěma	dvěma	dvěma
	oběma	oběma	oběma

T.4.5

ČÍSLOVKY – MÁLO, MNOHO, NĚKOLIK

PÁDY	MASKULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
nominativ	MÁLO	MNOHO	NĚKOLIK
genitiv	mála	mnoha	několika
dativ	málo	mnoha	několika
akuzativ	málo	mnoho	několik
lokál	málo	mnoha	několika
instrumentál	málo	mnoha	několika

T.4.6

ČÍSLOVKY – PĚT – DEVADESÁT DEVĚT

PÁDY			
nominativ	PĚT	PADESÁT ŠEST	kamarádů, domů knih, kol
genitiv	pěti	padesáti šesti	kamarádů, domů knih, kol
dativ	pěti	padesáti šesti	kamarádům, domům knihám, kolům
akuzativ	pět	padesát šest	kamarádů, domů knih, kol
lokál	pěti	padesáti šesti	kamarádech, domech knihách, kolech
instrumentál	pěti	padesáti šesti	kamarády, domy knihami, koly

T.4.7

ČÍSLOVKY ŘADOVÉ - PÁTÝ - DEVADESÁTÝ DEVÁTÝ

PÁDY	MASKULINUM	SINGULÁR	
nominativ	PÁTÝ	DEVADESÁTÝ DEVÁTÝ	turnaj návštěvník
genitiv	pátého	devadesátého devátého	turnaje návštěvníka
dativ	pátému	devadesátému devátému	turnaji návštěvníkovi
akuzativ	pátý	devadesátý devátý	turnaj
lokál	pátého	devadesátého devátého	návštěvníka
	pátém	devadesátém devátém	turnaji návštěvníkovi
instrumentál	pátým	devadesátým devátým	turnajem návštěvníkem

Odkaz k T.2.

SLOVESA

Základní pojmy

VERBUM sloveso
VERBA slovesa

ČASOVÁNÍ

1. OSOBA
2. OSOBA
3. OSOBA

SINGULÁR SG. / sg. jednotné číslo
PLURÁL PL. / pl. množné číslo

PRÉZENS tvary přítomného času
PRÉTERITUM tvary minulého času
FUTURUM tvary budoucího času

PERFEKTUM slovesa dokonavého vidu
IMPERFEKTUM slovesa nedokonavého vidu

PŘEHLED SLOVESNÝCH TVARŮ V TABULKÁCH

T.5 PŘEHLED PRÉZENTNÍCH TVARŮ SLOVES

TRÍDĚNÍ SLOVES PODLE SUFIXU					
SINGULÁR		-AT	DĚLAT	-OVAT	NAKUPOVAT
1. osoba	já	-ÁM	dělám	-UJU -UJI	nakupuju nakupuji
2. osoba	ty	-ÁŠ	děláš	-UJEŠ	nakupuješ
3. osoba	on, ona, ono	-Á	dělá	-UJE	nakupuješ
PLURÁL					
1. osoba	my	-ÁME	děláme	-UJEME	nakupujeme
2. osoba	vy	-ÁTE	děláte	-UJETE	nakupujete
3. osoba	oni, ony, ona	-AJÍ	dělají	-UJOU -UJÍ	nakupují nakupují

TRÍDĚNÍ SLOVES PODLE SUFIXU							
SINGULÁR		-IT, -ET, -ĚT	MLUVIT	-	ČÍST	-NOUT	OBLÉKNOUT
1. osoba	já	-ÍM	mluvím	-U	čtu	-NU	obléknu
2. osoba	ty	-ÍŠ	mluvíš	-EŠ	čteš	-NEŠ	oblékneš
3. osoba	on, ona, ono	-Í	mluví	-E	čte	-NE	oblékneš
PLURÁL							
1. osoba	my	-ÍME	mluvíme	-EME	čteme	-NEME	oblékneš
2. osoba	vy	-ÍTE	mluvíte	-ETE	čtete	-NETE	obléknete
3. osoba	oni, ony, ona	-Í	mluví	-OU	čtou	-NOU	obléknu

PŘEHLED ČASOVÁNÍ

T.5.1

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – BÝT / NEBÝT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČNÁL	IMPERATIV
JÁ	jsem / nejsem	byl / byla jsem	nebyl / nebyla jsem	budu / nebudu	bych	
TY	jsi / nejsi	byl / byla jsi	nebyl / nebyla jsi	budeš / nebudeš	bys	bud'! / nebud'!
ON	je / není	byl	nebyl	bude / nebude	by	
ONA	je / není	byla	nebyla	bude / nebude	by	
ONO	je / není	bylo	nebylo	bude / nebude	by	
MY	jsme / nejsme	byli / byly jsme	nebyli / nebyly jsme	budeme / nebudeme	bychom	bud'me! / nebud'me
VY	jste / nejste	byli / byly jste	nebyli / nebyly jste	budete / nebudete	byste	bud'te / nebud'te
ONI	jsou / nejsou	byli	nebyli	budou / nebudou	by	
ONY	jsou / nejsou	byly	nebyly	budou / nebudou	by	
ONA	jsou / nejsou	byla	nebyla	budou / nebudou	by	

T.5.2

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – DĚLAT / NEDĚLAT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČNÁL	IMPERATIV
JÁ	dělám / nedělám	dělal / dělala jsem	nedělala / nedělala jsem	budu / nebudu dělat	dělal / dělala bych	
TY	děláš / neděláš	dělal / dělala jsi	nedělal / nedělala jsi	budeš / nebudeš dělat	dělal / dělala bys	dělej! / nedělej!
ON	dělá / nedělá	dělal	nedělal	bude / nebude dělat	dělal by	
ONA	dělá / nedělá	dělala	nedělala	bude / nebude dělat	dělala by	
ONO	dělá / nedělá	dělalo	nedělalo	bude / nebude dělat	dělalo by	
MY	děláme / neděláme	dělali / dělaly jsme	nedělali / nedělaly jsme	budeme / nebudete dělat	dělali / y bychom	dělejme! / nedělejme!
VY	děláte / neděláte	dělali / dělaly jste	nedělali / nedělaly jste	budete / nebudete dělat	dělali / y byste	dělejte! / nedělejte!
ONI	dělají / nedělají	dělali	nedělali	budou / nebudou dělat	dělali by	
ONY	dělají / nedělají	dělaly	nedělaly	budou / nebudou dělat	dělaly by	
ONA	dělají / nedělají	dělala	nedělala	budou / nebudou dělat	dělala by	

T.5.2.1

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – MÍT / NEMÍT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČNÁL	IMPERATIV
JÁ	mám / nemám	měl / měla jsem	neměl / neměla jsem	budu / nebudu mít	měl / měla bych	měj! / neměj!
TY	máš / nemáš	měl / měla jsi	neměl / neměla jsi	budeš / nebudeš mít	měl / měla bys	
ON	má / nemá	měl	neměl	bude / nebude mít	měl by	
ONA	má / nemá	měla	neměla	bude / nebude mít	měla by	
ONO	má / nemá	mělo	nemělo	bude / nebude mít	mělo by	
MY	máme / nemáme	měli / měly jsme	neměli / neměly jsme	budeme / nebudeme mít	měli / y bychom	mějme! / nemějme!
VY	máte / nemáte	měli / měly jste	neměli / neměly jste	budete / nebudete mít	měli / y byste	mějte! / nemějte!
ONI	mají / nemají	měli	neměli	budou / nebudou mít	měli by	
ONY	mají / nemají	měly	neměly	budou / nebudou mít	měly by	
ONA	mají / nemají	měla	neměla	budou / nebudou mít	měla by	

T.5.3

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – NAKUPOVAT / NENAKUPOVAT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	nakupuju / uji	nakupoval / a jsem	nenakupoval / a jsem	budu / nebudu nakupovat	nakupoval / a bych	
TY	nakupuješ	nakupoval / a jsi	nenakupoval / a jsi	budeš / nebudeš nakupovat	nakupoval / a bys	nakupuj! / nenakupuj!
ON	nakupuje	nakupoval	nenakupoval	bude / nebude nakupovat	nakupoval by	
ONA	nakupuje	nakupovala	nenakupovala	bude / nebude nakupovat	nakupovala by	
ONO	nakupuje	nakupovalo	nenakupovalo	bude / nebude nakupovat	nakupovalo by	
MY	nakupujeme	nakupovali / y jsme	nenakupovali / y jsme	budeme / nebudeme nakupovat	nakupovali / y bychom	nakupujme! / nenakupujme!
VY	nakupujete	nakupovali / y jste	nenakupovali / y jste	budete / nebudete nakupovat	nakupovali / y byste	nakupujte! / nenakupujte!
ONI	nakupují / ují	nakupovali	nenakupovali	budou / nebudou nakupovat	nakupovali by	
ONY	nakupují / ují	nakupovaly	nenakupovaly	budou / nebudou nakupovat	nakupovaly by	
ONA	nakupují / ují	nakupovala	nenakupovala	budou / nebudou nakupovat	nakupovala by	

T.5.4

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – MLUVIT / NEMLUVIT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	mluvím	mluvil / a jsem	nemluvil / a jsem	budu / nebudu mluvit	mluvil / a bych	
TY	mluviš	mluvil / a jsi	nemluvil / a jsi	budeš / nebudeš mluvit	mluvil / a bys	mluv! / nemluv!
ON	mluví	mluvil	nemluvil	bude mluvit	mluvil by	
ONA	mluví	mluvila	nemluvila	bude mluvit	mluvila by	
ONO	mluví	mluvilo	nemluvilo	bude mluvit	mluvilo by	
MY	mluvíme	mluvili / y jsme	nemluvili / y jsme	budeme / nebudeme mluvit	mluvili / y bychom	mluvme! / nemluvme!
VY	mluvíte	mluvili / y jste	nemluvili / y jste	budete / nebudete mluvit	mluvili / y byste	mluvte! / nemluvte!
ONI	mluví	mluvili	nemluvili	budou / nebudou mluvit	mluvili by	
ONY	mluví	mluvily	nemluvily	budou / nebudou mluvit	mluvily by	
ONA	mluví	mluvila	nemluvila	budou / nebudou mluvit	mluvila by	

T.5.4.1

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – CHODIT / NECHODIT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	chodím	chodil / a jsem	nechodil / a jsem	budu / nebudu chodit	chodil / a bych	
TY	chodíš	chodil / a jsi	nechodil / a jsi	budeš / nebudeš chodit	chodil / a bys	chod! / nechod!
ON	chodí	chodil	nechodil	bude / nebude chodit	chodil by	
ONA	chodí	chodila	nechodila	bude / nebude chodit	chodila by	
ONO	chodí	chodilo	nechodilo	bude / nebude chodit	chodilo by	
MY	chodíme	chodil / y jsme	nechodil / y jsme	budeme / nebudeme chodit	chodili / y bychom	chod'me! / nechod'me!
VY	chodíte	chodili / y jste	nechodili / y jste	budete / nebudete chodit	chodili / y byste	chod'te! / nechod'te!
ONI	chodí	chodili	nechodili	budou / nebudou chodit	chodili by	
ONY	chodí	chodily	nechodily	budou / nebudou chodit	chodily by	
ONA	chodí	chodila	nechodila	budou / nebudou chodit	chodila by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – JEZDIT / NEJEZDIT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	jezdím	jezdil / a jsem	nejezdil / a jsem	budu / nebudu jezdit	jezdil / a bych	
TY	jezdíš	jezdil / a jsi	nejezdil / a jsi	budeš / nebudeš jezdit	jezdil / a bys	jezdil / nejezdil!
ON	jezdí	jezdil	nejezdil	bude / nebude jezdit	jezdil by	
ONA	jezdí	jezdila	nejezdila	bude / nebude jezdit	jezdila by	
ONO	jezdí	jezdilo	nejezdilo	bude / nebude jezdit	jezdilo by	
MY	jezdíme	jezdili / y jsme	nejezdili / y jsme	budeme / nebudeme jezdit	jezdili / y bychom	jezděme! / nejezděme!
VY	jezdíte	jezdili / y jste	nejezdili / y jste	budete / nebudete jezdit	jezdili / y byste	jezděte! / nejezděte!
ONI	jezdí	jezdili	nejezdili	budou / nebudou jezdit	jezdili by	
ONY	jezdí	jezdily	nejezdily	budou / nebudou jezdit	jezdily by	
ONA	jezdí	jezdila	nejezdila	budou / nebudou jezdit	jezdila by	

T.5.4.2

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – JÍST / NEJÍST

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	jím	jedl / a jsem	nejedl / a jsem	budu / nebudu jíst	jedl / a bych	
TY	jíš	jedl / a jsi	nejedl / a jsi	budeš / nebudeš jíst	jedl / a bys	jez! / nejez!
ON	jí	jedl	nejedl	bude / nebude jíst	jedl by	
ONA	jí	jedla	nejedla	bude / nebude jíst	jedla by	
ONO	jí	jedlo	nejedlo	bude / nebude jíst	jedlo by	
MY	jíme	jedli / y jsme	nejedli / y jsme	budeme / nebudeme jíst	jedli / y bychom	jezme! / nejezme!
VY	jíte	jedli / y jste	nejedli / y jste	budete / nebudete jíst	jedli / y byste	jezte! / nejezte!
ONI	jedí / jí	jedli	nejedli	budou / nebudou jíst	jedli by	
ONY	jedí / jí	jedly	nejedly	budou / nebudou jíst	jedly by	
ONA	jedí / jí	jedla	nejedla	budou / nebudou jíst	jedla by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – STÁT / NESTÁT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	stojím	stál / a jsem	nestál / a jsem	bude / nebudu stát	stál / a bych	
TY	stojíš	stál / a jsi	nestál / a jsi	budeš / nebudeš stát	stál / a bys	stůj! / nestůj!
ON	stojí	stál	nestál	bude / nebude stát	stál by	
ONA	stojí	stála	nestála	bude / nebude stát	stála by	
ONO	stojí	stálo	nestálo	bude / nebude stát	stálo by	
MY	stojíme	stáli / y jsme	nestáli / y jsme	budeme / nebudeme stát	stáli / y bychom	stůjme! / nestůjme!
VY	stojíte	stáli / y jste	nestáli / y jste	budete / nebudete stát	stáli / y byste	stůjte! / nestůjte!
ONI	stojí	stáli	nestáli	budou / nebudou stát	stáli by	
ONY	stojí	stály	nestály	budou / nebudou stát	stály by	
ONA	stojí	stála	nestála	budou / nebudou stát	stála by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – SPÁT / NESPAT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	spím	spal / a jsem	nespal / a jsem	budu / nebudu spát	spal / a bych	
TY	spíš	spal / a jsi	nespal / a jsi	budeš / nebudeš spát	spal / a bys	spi! / nespi!
ON	spí	spal	nespal	bude / nebude spát	spal by	
ONA	spí	spala	nespala	bude / nebude spát	spala by	
ONO	spí	spalo	nespalo	bude / nebude spát	spalo by	
MY	spíme	spali / y jsme	nespali / y jsme	budeme / nebudeme spát	spali / y bychom	spěme! / nespěme!
VY	spíte	spali / y jste	nespali / y jste	budete / nebudete spát	spali / y byste	spěte! / nespěte!
ONI	spí	spali	nespali	budou / nebudou spát	spali by	
ONY	spí	spaly	nespaly	budou / nebudou spát	spaly by	
ONA	spí	spala	nespala	budou / nebudou spát	spala by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – BÁT SE / NEBÁT SE

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	bojím se	bál / a jsem se	nebál / a jsem se	budu / nebudu se bát	bál / a bych se	
TY	bojíš se	bál / a ses	nebál / a ses	budeš / nebudeš se bát	bál / a by ses	boj se! / neboj se!
ON	bojí se	bál se	nebál se	bude / nebude se bát	bál by se	
ONA	bojí se	bála se	nebála se	bude / nebude se bát	bála by se	
ONO	bojí se	bálo se	nebálo se	bude / nebude se bát	bálo by se	
MY	bojíme se	báli / y jsme se	nebáli / y jsme se	budeme / nebudeme se bát	báli / y bychom se	bojme se! / nebojme se!
VY	bojíte se	báli / y jste se	nebáli / y jste se	budete / nebudete se bát	báli / y byste se	bojte se! / nebojte se!
ONI	bojí se	báli se	nebáli se	budou / nebudou se bát	báli by se	
ONY	bojí se	bály se	nebály se	budou / nebudou se bát	bály by se	
ONA	bojí se	bála se	nebála se	budou / nebudou se bát	bála by se	

T.5.5

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – ČÍST / NEČÍST

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	čtu	četl / a jsem	nečetl / a jsem	budu / nebudu číst	četl / a bych	
TY	čteš	četl / a jsi	nečetl / a jsi	budeš / nebudeš číst	četl / a bys	čti! / nečti!
ON	čte	četl	nečetl	bude / nebude číst	četl by	
ONA	čte	četla	nečetla	bude / nebude číst	četla by	
ONO	čte	četlo	nečetlo	bude / nebude číst	četlo by	
MY	čteme	četli / y jsme	nečetli / y jsme	budeme / nebudeme číst	četli / y bychom	čtěme! / nečtěme!
VY	čtete	četli / y jste	nečetli / y jste	budete / nebudete číst	četli / y byste	čtěte! / nečtěte!
ONI	čtou	četli	nečetli	budou / nebudou číst	četli by	
ONY	čtou	četly	nečetly	budou / nebudou číst	četly by	
ONA	čtou	četla	nečetla	budou / nebudou číst	četla by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – NĚST / NENĚST

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	nesu	nesl / a jsem	nenesl / a jsem	ponesu / neponesu	nesl / a bych	
TY	neseš	nesl / a jsi	nenesl / a jsi	poneseš / neponeseš	nesl / a bys	nes! / nenes!
ON	nese	nesl	nenesl	ponese / neponese	nesl by	
ONA	nese	nesla	nenesla	ponese / neponese	nesla by	
ONO	nese	neslo	neneslo	ponese / neponese	neslo by	
MY	neseme	nesli / y jsme	nenesli / y jsme	poneseme / neponeseme	nesli / y bychom	nesme! / nenesme!
VY	nesete	nesli / y jste	nenesli / y jste	ponesete / neponesete	nesli / y byste	nesťe! / nenesťe!
ONI	nesou	nesli	nenesli	ponesou / neponesou	nesli by	
ONY	nesou	nesly	nenesly	ponesou / neponesou	nesly by	
ONA	nesou	nesla	nenesla	ponesou / neponesou	nesla by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – PSÁT / NEPSAT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	píšu	psal / a jsem	nepsal / a jsem	budu / nebudu psát	psala / a bych	
TY	píšeš	psal / a jsi	nepsal / a jsi	budeš / nebudeš psát	psal / a bys	piš! / nepiš!
ON	píše	psal	nepsal	bude / nebude psát	psal by	
ONA	píše	psala	nepsala	bude / nebude psát	psala by	
ONO	píše	psalo	nepsalo	bude / nebude psát	psalo by	
MY	píšeme	psali / y jsme	nepsali / y jsme	budeme / nebudeme psát	psali / y bychom	píšme! / nepíšme!
VY	píšete	psali / y jste	nepsali / y jste	budete / nebudete psát	psali / y byste	píšte! / nepíšte!
ONI	píší / píší	psali	nepsali	budou / nebudou psát	psali by	
ONY	píší / píší	psaly	nepsaly	budou / nebudou psát	psaly by	
ONA	píší / píší	psala	nepsala	budou / nebudou psát	psala by	

T.5.5.1

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – JET / NEJET

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDITIONÁL	IMPERATIV
JÁ	jedu	jel / a jsem	nejel / a jsem	pojedu / nepojedu	jel / a bych	
TY	jedeš	jel / a jsi	nejel / a jsi	pojedeš / nepojedeš	jel / a bys	jed! / nejed!
ON	jede	jel	nejel	pojede / nepojede	jel by	
ONA	jede	jela	nejela	pojede / nepojede	jela by	
ONO	jede	jelo	nejelo	pojede / nepojede	jelo by	
MY	jedeme	jeli / y jsme	nejeli / y jsme	pojedeme / nepojedeme	jeli / y bychom	jed'me! / nejedźme!
VY	jedete	jeli / y jste	nejeli / y jste	pojedete / nepojedete	jeli / y byste	jedťe! / nejedźťe!
ONI	jedou	jeli	nejeli	pojедou / nepojедou	jeli by	
ONY	jedou	jely	nejely	pojедou / nepojедou	jely by	
ONA	jedou	jela	nejela	pojедou / nepojедou	jela by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – JÍT / NEJÍT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČNÁL	IMPERATIV
JÁ	jdu	šel / šla jsem	nešel / šla jsem	půjdu / nepůjdu	šel / šla bych	
TY	jdeš	šel / šla jsi	nešel / šla jsi	půjdeš / nepůjdeš	šel / šla bys	jdí! / nechod'!
ON	jde	šel	nešel	půjde / nepůjde	šel by	
ONA	jde	šla	nešla	půjde / nepůjde	šla by	
ONO	jde	šlo	nešlo	půjde / nepůjde	šlo by	
MY	jdeme	šli / y jsme	nešli / y jsme	půjdeme / nepůjdeme	šli / y bychom	jděme! / nechod'me!
VY	jdete	šli / y jste	nešli / y jste	půjdete / nepůjdete	šli / y byste	jděte! / nechod'te!
ONI	jdou	šli	nešli	půjdou / nepůjdou	šli by	
ONY	jdou	šly	nešly	půjdou / nepůjdou	šly by	
ONA	jdou	šla	nešla	půjdou / nepůjdou	šla by	

T.5.6

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – OBLÉKNOUT (si) / NEOBLÉKNOUT SI / *oblíknout (si)

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČNÁL	IMPERATIV
JÁ		oblékl / a jsem (si) obléknul / a jsem (si)	neoblékl / a jsem (si) neobléknul / a jsem (si)	obléknu (si)	oblékl / a bych (si) obléknul / a bych (si)	
TY		oblékl / a (sis) obléknul / a (sis)	neoblékl / a (sis) neobléknul / a (sis)	oblékneš (si)	oblékl / a by (sis) obléknul / a by (sis)	oblékni (si)! neoblékej (si)!
ON		oblékl (si) obléknul (si)	neoblékl (si) neobléknul (si)	oblékne (si)	oblékl by (si) obléknul by (si)	
ONA		oblékla (si) obléknula (si)	neoblékla (si) neobléknula (si)	oblékne (si)	oblékla by (si) obléknula by (si)	
ONO		obléklo (si) obléknulo (si)	neobléklo (si) neobléknulo (si)	oblékne (si)	obléklo by (si) obléknulo by (si)	
MY		oblékli / y jsme (si) obléknuli / y jsme (si)	neoblékli / y jsme (si) neobléknuli / y jsme (si)	oblékne (si)	oblékli / y bychom (si) obléknuli / y bychom (si)	oblékňeme (si) ! neoblékejme (si)!
VY		oblékli / y jste (si) obléknuli / y jste (si)	neoblékli / y jste (si) neobléknuli / y jste (si)	obléknete (si)	oblékli / y byste (si) obléknuli / y byste (si)	oblékňete (si) ! neoblékejte (si)!
ONI		oblékli (si) obléknuli (si)	neoblékli (si) neobléknuli (si)	obléknou (si)	oblékli by (si) obléknuli by (si)	
ONY		oblékly (si) obléknuly (si)	neoblékly (si) neobléknuly (si)	obléknou (si)	oblékly by (si) obléknuly by (si)	
ONA		oblékla (si) obléknula (si)	neoblékla (si) neobléknula (si)	obléknou (si)	oblékla by (si) obléknula by (si)	

T.5.7

PŘEHLED TVARŮ PRÉTERITA TVOŘENÍ TVARŮ PRÉTERITA

PŘÍČESTÍ MINULÉ + SLOVESO BÝT v přítomných tvarech

INFINITIV koncovka -T	SLOVESNÝ ROD	PŘÍČESTÍ MINULÉ KONCOVKA	BÝT - přítomné tvary	PŘÍKLAD
		singulár		
	maskulinum	-L	BÝT - přítomné tvary	(já) dělal jsem
	femininum	-LA	BÝT - přítomné tvary	(ty) dělala jsi?
	neutrum	-LO	BÝT - přítomné tvary	(ono) dělalo
		plurál		
	maskulinum ž.	-LI	BÝT - přítomné tvary	(my) dělali jsme
	maskulinum než.	-LY	BÝT - přítomné tvary	(vy) dělaly jste?
	femininum	-LY	BÝT - přítomné tvary	(vy) dělaly jste?
	neutrum	-LA	BÝT - přítomné tvary	(ona) dělala

PŘEHLED TVARŮ PRÉTERITA

SLOVESO				
	SLOVESNÝ ROD			
OSOBY	MASKULINUM Ž.	MASKULINUM NEŽ.	FEMININUM	NEUTRUM
JÁ	L jsem	L jsem	LA jsem	LO jsem
TY	L jsi	L jsi	LA jsi	LO jsi
ON	L	L		
ONA			LA	
ONO				LO
MY	LI jsme	LY jsme	LY jsme	LA jsme
VY	LI jste	LY jste	LY jste	LA jste
ONI	LI			
ONY		LY	LY	
ONA				LA

SLOVESO ZVRATNÉ				
	SLOVESNÝ ROD			
OSOBY	MASKULINUM Ž.	MASKULINUM NEŽ.	FEMININUM	NEUTRUM
JÁ	L jsem se / si	L jsem se / si	LA jsem se / si	LO jsem se / si
TY	L ses / sis	L ses / sis	LA ses / sis	LO ses / sis
ON	L se / si	L se / si		
ONA			LA se / si	
ONO				LO se / si
MY	LI jsme se / si	LY jsme se / si	LY jsme se / si	LA jsme se / si
VY	LI jste se / si	LY jste se / si	LY jste se / si	LA jste se / si
ONI	LI se / si			
ONY		LY se / si	LY se / si	
ONA				LA se / si

SLOVESA - NEPRAVIDELNÉ TVARY V PRÉTERITU		
INFINITIV	TVAR 3. osoba sg.	TVAR 3. osoba pl.
brát	BRAL / LA / LO	BRALI / LY / LA
být	BYL / LA / LO	BYLI / LY / LA
číst	ČETL / LA / LO	ČETLI / LY / LA
chtít	CHTĚL / LA / LO	CHTĚLI / LY / LA
jíst	JEDL / LA / LO	JEDLI / LY / LA
jít	ŠEL / ŠLA / ŠLO	ŠLI / ŠLY / ŠLA
mít (mám)	MĚL / LA / LO	MĚLI / LY / LA
mocht	MOHL / LA / LO	MOHLI / LY / LA
mýt (se / si)	MYL / LA / LO (se / si)	MYLI / LY / LA (se / si)
nést	NESL / LA / LO	NESLI / LY / LA
pít	PIL / LA / LO	PILI / LY / LA
přijmout	PŘIJAL / LA / LO	PŘIJALI / LY / LA
psát	PSAL / LA / LO	PSALI / LY / LA
říct	ŘEKL / LA / LO	ŘEKLI / LY / LA
sníst	SNĚDL / LA / LO	SNĚDLI / LY / LA
vzít	VZAL / LA / LO	VZALI / LY / LA
začít	ZAČAL / LA / LO	ZAČALI / LY / LA

T.5.8 PŘEHLED TVARŮ FUTURA

TVOŘENÍ TVARŮ FUTURA		
SLOŽENÝ TVAR FUTURA (budoucího času) = IMPERFEKTIVNÍ FUTURUM		
TVARY SLOVESA BÝT / NEBÝT + INFINITIV IMPERFEKT (nedokonavých sloves)		
NAPŘ.	budu studovat	budeme číst
	budeš psát	budete jíst
	bude mluvit	budou odpočívat
JEDNODUCHÉ FUTURUM (budoucí čas) = PERFEKTIVNÍ FUTURUM		
TVARY PERFEKTA V PRÉZENTU		
NAPŘ.	dostuduju	přečteme
	napíšeš	sníte
	domluví	odpočinou si
FUTURUM (budoucí čas) S MODÁLNÍMI SLOVESY		
TVARY SLOVESA BÝT / NEBÝT + INFINITIV MODÁLNÍCH SLOVES + INFINITIV SLOVES		
NAPŘ.	budu muset zaplatit	budeme moct studovat
	budeš moct přijít	budete smět přijet
	bude chtít koupit	budou se muset obléct
FUTURUM (budoucí čas) SLOVES POHYBU		
PŘEDPONA PO / PŮ + PRÉZENTNÍ TVARY SLOVES POHYBU		
NAPŘ.	poběžím	poběžíme
	pojedeš	ponesete
	poletí	povezou

TVOŘENÍ TVARŮ FUTURA

OSOBY	IMPERFEKTIVNÍ FUTURUM	PERFEKTIVNÍ FUTURUM	FUTURUM S MODÁLNÍM SLOVESEM	FUTURUM S MODÁLNÍM SLOVESEM - zápor	FUTURUM SLOVES POHYBU
JÁ	budu / nebudu číst	přečtu / nepřečtu	budu moci přijít	nebudu muset zaplatit	poběžím / nepoběžím
TY	budeš / nebudeš číst	přečteš / nepřečteš	budeš moci přijít	nebudeš muset zaplatit	poběžíš / nepoběžíš
ON	bude / nebude číst	přečte / nepřečte	bude moci přijít	nebude muset zaplatit	poběží / nepoběží
ONA	bude / nebude číst	přečte / nepřečte	bude moci přijít	nebude muset zaplatit	poběží / nepoběží
ONO	bude / nebude číst	přečte / nepřečte	bude moci přijít	nebude muset zaplatit	poběží / nepoběží
MY	budeme / nebudeme číst	přečteme / nepřečteme	budeme moci přijít	nebudeme muset zaplatit	poběžíme / nepoběžíme
VY	budete / nebudete číst	přečtete / nepřečtete	budete moci přijít	nebudete muset zaplatit	poběžíte / nepoběžíte
ONI	budou / nebudou číst	přečtou / nepřečtou	budou moci přijít	nebudou muset zaplatit	poběží / nepoběží
ONY	budou / nebudou číst	přečtou / nepřečtou	budou moci přijít	nebudou muset zaplatit	poběží / nepoběží
ONA	budou / nebudou číst	přečtou / nepřečtou	budou moci přijít	nebudou muset zaplatit	poběží / nepoběží

T.5.9 PŘEHLED PERFEKTUM A IMPERFEKTUM

TVOŘENÍ TVARŮ PERFEKTA A IMPERFEKTA

V češtině stejně jako v ruštině se téměř každé sloveso vyskutekuje ve dvou formách, tj. ve tvaru perfekta (vid dokonavý) a ve tvaru imperfekta (vid nedokonavý).

PERFEKTA	slovesa vidu dokonavého	vyjadřují:	děj uzavřený děj časově omezený	děj jednorázový děj výsledný
		tvoří slovesné tvary:	čas minulý čas budoucí	
IMPERFEKTA	slovesa vidu nedokonavého	vyjadřují:	děj neuzavřený děj, který trvá	děj, který se pravidelně opakuje stálou vlastnost / stav subjektu
		tvoří slovesné tvary:	čas minulý čas přítomný čas budoucí	

VIDOVÉ DVOJICE

IMPERFEKTUM většina českých sloves vidu nedokonavého je BEZ předpony.
Např. psát, žádat, dělat.
Připojením předpony se z nich stávají PERFEKTA, slovesa vidu dokonavého.
Např. napsat, požádat, udělat.

PŘEHLED NEJČASTĚJŠÍCH PŘEDPON					
NA-	PSÁT / NAPSAT	U-	DĚLAT / UDĚLAT	ZA-	SMÁT SE / ZASMÁT SE
PO-	ZDRAVIT / POZDRAVIT	VY-	PÍT / VYPÍT	PŘE-	ČÍST / PŘEČÍST
Z-	ORGANIZOVAT / ZORGANIZOVAT	ZE-	PTÁT SE / ZEPTAT SE	S-	JÍST / SNÍST

Všimněte si RODINY SLOV

Např. slovesa DĚLAT:

	nadělat si	
udělat		přidělat si
dodělat	DĚLAT	rozdělat
předělat		vydělat si
	vzdělat se	

PERFEKTUM – IMPERFEKTUM

Některé vidové dvojice se odlišují tzv. kmenovou příponou.

Např. oblékat – obléknout, začínat – začít, uklízet – uklidit.

T.5.10 PŘEHLED MODÁLNÍCH SLOVES

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – MUSET / NEMUSET

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČIONÁL	IMPERATIV
JÁ	musím / nemusím	musel / la jsem	nemusel / la jsem	budu / nebudu muset	musel / la bych	
TY	musíš / nemusíš	musel / la jsi	nemusel / la jsi	budeš / nebudeš muset	musel / la bys	
ON	musí / nemusí	musel	nemusel	bude / nebude muset	musel by	
ONA	musí / nemusí	musela	nemusela	bude / nebude muset	musela by	
ONO	musí / nemusí	muselo	nemuselo	bude / nebude muset	muselo by	
MY	musíme / nemusíme	museli / ly jsme	nemuseli / ly jsme	budeme / nebudeme muset	museli / ly bychom	
VY	musíte / nemusíte	museli / ly jste	nemuseli / ly jste	budete / nebudete muset	museli / ly byste	
ONI	musí / nemusí	museli	nemuseli	budou / nebudou muset	museli by	
	musejí / nemusejí					
ONV	musí / nemusí	musely	nemusely	budou / nebudou muset	musely by	
	musejí / nemusejí					
ONA	musí / nemusí	musela	nemusela	budou / nebudou muset	musela by	
	musejí / nemusejí					

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – CHTÍT / NECHTÍT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČIONÁL	IMPERATIV
JÁ	chci / nechci	chtěl / la jsem	nechtěl / la jsem	budu / nebudu chtít	chtěl / la bych	
TY	chceš / nechceš	chtěl / la jsi	nechtěl / la jsi	budeš / nebudeš chtít	chtěl / la bys	chtěj! / nechtěj!
ON	chce / nechce	chtěl	nechtěl	bude / nebude chtít	chtěl by	
ONA	chce / nechce	chtěla	nechtěla	bude / nebude chtít	chtěla by	
ONO	chce / nechce	chtělo	nechtělo	bude / nebude chtít	chtělo by	
MY	chceme / nechceme	chtěli / ly jsme	nechtěli / ly jsme	budeme / nebudeme chtít	chtěli / ly bychom	chtějme! / nechtějme!
VY	chcete / nechcete	chtěli / ly jste	nechtěli / ly jste	budete / nebudete chtít	chtěli / ly byste	chtějte! / nechtějte!
ONI	chtějí / nechtějí	chtěli	nechtěli	budou / nebudou chtít	chtěli by	
ONV	chtějí / nechtějí	chtěly	nechtěly	budou / nebudou chtít	chtěly by	
ONA	chtějí / nechtějí	chtěla	nechtěla	budou / nebudou chtít	chtěla by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – SMĚT / NESMĚT

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČIONÁL	IMPERATIV
JÁ	smím / nesmím	směl / la jsem	nesměl / la jsem	budu / nebudu smět	směl / la bych	
TY	smíš / nesmíš	směl / la jsi	nesměl / la jsi	budeš / nebudeš smět	směl / la bys	směj! / nesměj!
ON	smí / nesmí	směl	nesměl	bude / nebude smět	směl by	
ONA	smí / nesmí	směla	nesměla	bude / nebude smět	směla by	
ONO	smí / nesmí	smělo	nesmělo	bude / nebude smět	smělo by	
MY	smíme / nesmíme	směli / ly jsme	nesměli / ly jsme	budeme / nebudeme smět	směli / ly bychom	smějme! / nesmějme!
VY	smíte / nesmíte	směli / ly jste	nesměli / ly jste	budete / nebudete smět	směli / ly byste	smějte! / nesmějte!
ONI	smí / nesmí smějí / nesmějí	směli	nesměli	budou / nebudou smět	směli by	
ONY	smí / nesmí smějí / nesmějí	směly	nesměly	budou / nebudou smět	směly by	
ONA	smí / nesmí smějí / nesmějí	směla	nesměla	budou / nebudou smět	směla by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – MOCT (MOCI) / NEMOCT (NEMOCI)

OSOBY	PRÉZENS	PRÉTERITUM	PRÉTERITUM záporné	FUTURUM	KONDIČIONÁL	IMPERATIV
JÁ	můžu / nemůžu mohu / nemohu	mohl / la jsem	nemohl / la jsem	budu / nebudu moct (moci)	mohl / la bych	
TY	můžeš / nemůžeš	mohl / la jsi	nemohl / la jsi	budeš / nebudeš moct (moci)	mohl / la bys	
ON	může / nemůže	mohl	nemohl	bude / nebude moct (moci)	mohl by	
ONA	může / nemůže	mohla	nemohla	bude / nebude moct (moci)	mohla by	
ONO	může / nemůže	mohlo	nemohlo	bude / nebude moct (moci)	mohlo by	
MY	můžeme / nemůžeme	mohli / ly jsme	nemohli / ly jsme	budeme / nebudeme moct (moci)	mohli / ly bychom	
VY	můžete / nemůžete	mohli / ly jste	nemohli / ly jste	budete / nebudete moct (moci)	mohli / ly byste	
ONI	můžou / nemůžou mohou / nemohou	mohli	nemohli	budou / nebudou moct (moci)	mohli by	
ONY	můžou / nemůžou mohou / nemohou	mohly	nemohly	budou / nebudou moct (moci)	mohly by	
ONA	můžou / nemůžou mohou / nemohou	mohla	nemohla	budou / nebudou moct (moci)	mohla by	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ – MÍT / NEMÍT viz T.5.2.1

PŘÍSLOVCE

Základní pojmy

ADVERBIUM příslovce

ADVERBIA příslovce

T.6

DRUHY PŘÍSLOVČÍ	PTÁME SE?	PŘÍKLADY:
MÍSTA	KDE, ODKUD, KUDY, KAM?	TAM, TADY, VLEVO, VPRAVO
ČASU	KDY, ODKDY, JAK ČASTO?	VČAS, VČERA, RÁNO, NYNÍ, ZÍTRA, VEČER
ZPŮSOBU	JAK? JAKÝM ZPŮSOBEM?	DOBŘE, ČASTO, ČESKY, VESELE
MÍRY	JAK MNOHO?	TROCHU, MÁLO, MNOHO, HODNĚ
PŘÍČINY	PROČ? Z JAKÉ PŘÍČINY?	PROČ, PROTO

T.6.1 TVOŘENÍ PŘÍSLOVČÍ

OD PŘÍDAVNÝCH JMEN			
	špatný	ŠPATNĚ	
	rychlý	RYCHLE	
	přímý	PŘÍMO	
	český	ČESKY	
	pomalý	POMALU	
SPOJENÍM S PŘEDLOŽKOU			
		POTICHU	
		NAHOŘE	
		NAPŘÍKLAD	
Z TVARU SUBSTANTIV			
		KOLEM	
		ZIMA	
		ŠEPTEM	
		NÁHODOU	
Z TVARŮ SLOVES			
		VLEŽE	
		VSEDĚ	
		VESTOJE	
TZV. ZÁJMENNÁ PŘÍSLOVCE			
	ZDE	KAM	KDE
	KUDY	ODKUD	SEM
	JAK	JINAK	KDY

PŘEDLOŽKY

Základní pojmy

PREPOZICE předložky

Předložky jsou „slova“, která se pojí se jménem (podstatným, přídavným, zájmenem) a řídí jeho podobu, např. kino, do kina, ke kinu, o kině, před kinem.

Rozdělujeme je na předložky vlastní a nevlastní.

T.7.1 PŘEHLED PREPOZIC (nejfrekventovanější)

Předložky se pojí s určitými pády:

nominativ	1. pád					
	versus					
	kontra					
genitiv	2. pád					
	bez	od	z	uvnitř	uprostřed	vedle
	do	u	ze	blízko	kolem	místo
dativ	3. pád					
	k	naproti	kvůli			
	ke	proti	vzhledem k			
akuzativ	4. pád					
	na	pod	před	přes	ob	
	nad	pro	po	za	mezi	
lokál	6. pád					
	o	v	na			
	při	ve	po			
instrumentál	7. pád					
	s	před	nad	mezi		
	se	za	pod			

SPOJKY

Základní pojmy

KONJUNKCE spojky

spojují slova a věty.
vyjadřují vztahy mezi slovy, mezi větami.
člení hierarchicky text.

T.8.1 PŘEHLED SPOJEK

Vztahy, které spojky vyjadřují:

slučovací vztah	a	i	ani	nebo
stupňovací vztah	dokonce	nejen – ale i	ba i	i
odporovací vztah	ale	avšak	však	
vylučovací vztah	buď – anebo			
příčinný vztah	protože	totiž	neboť	vždyť
důsledkový vztah	a proto	a tedy	a tak	

Spojky vyjadřují i další jevy:

čas	když	až	dokud
účel	aby	abych	abychom
obsah	že		
podmínka	kdyby	kdybychom	jestliže
přípustka	ačkoli	třebaže	přestože
způsob	jak	tak	že
srovnání	jako	než	

..... POZNÁMKY

Česky v Česku

» pro studenty se znalostí ruštiny

» gramatické tabulky

» Jitka Pinková

Vydalo Nakladatelství Akropolis s. r. o. (Na Plzeňce 2, 150 00 Praha 5,
provozovna Severozápadní IV 16/433, 141 00 Praha 41, www.akropolis.info)
ve spolupráci s Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze
(Vratislavova 29/10, 120 00 Praha 2, www.ujop.cuni.cz)
v roce 2008 jako svoji 80. publikaci

Ediční příprava: Jana Čemusová

Redakce: Jana Čemusová

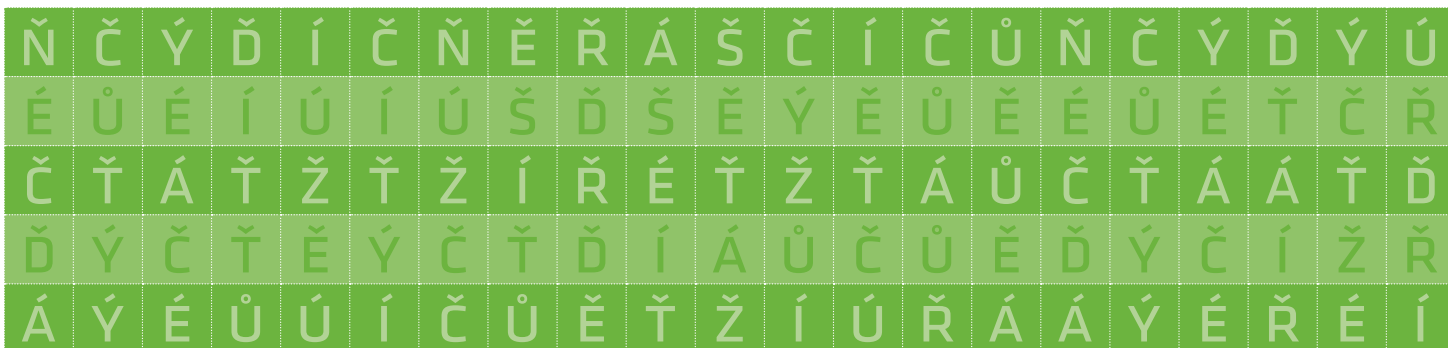
Ilustrace: Svatava Škodová

Grafická úprava, obálka a sazba z písem RePublic Std,
Dederon Sans Std a Klavika studio Lacerta (www.sazba.cz)

Tisk: VIVAS prepress a.s., Sazečská 560/8, 108 25 Praha 10

1. vydání, 52 stran, TS 12

ISBN 978-80-86903-68-2

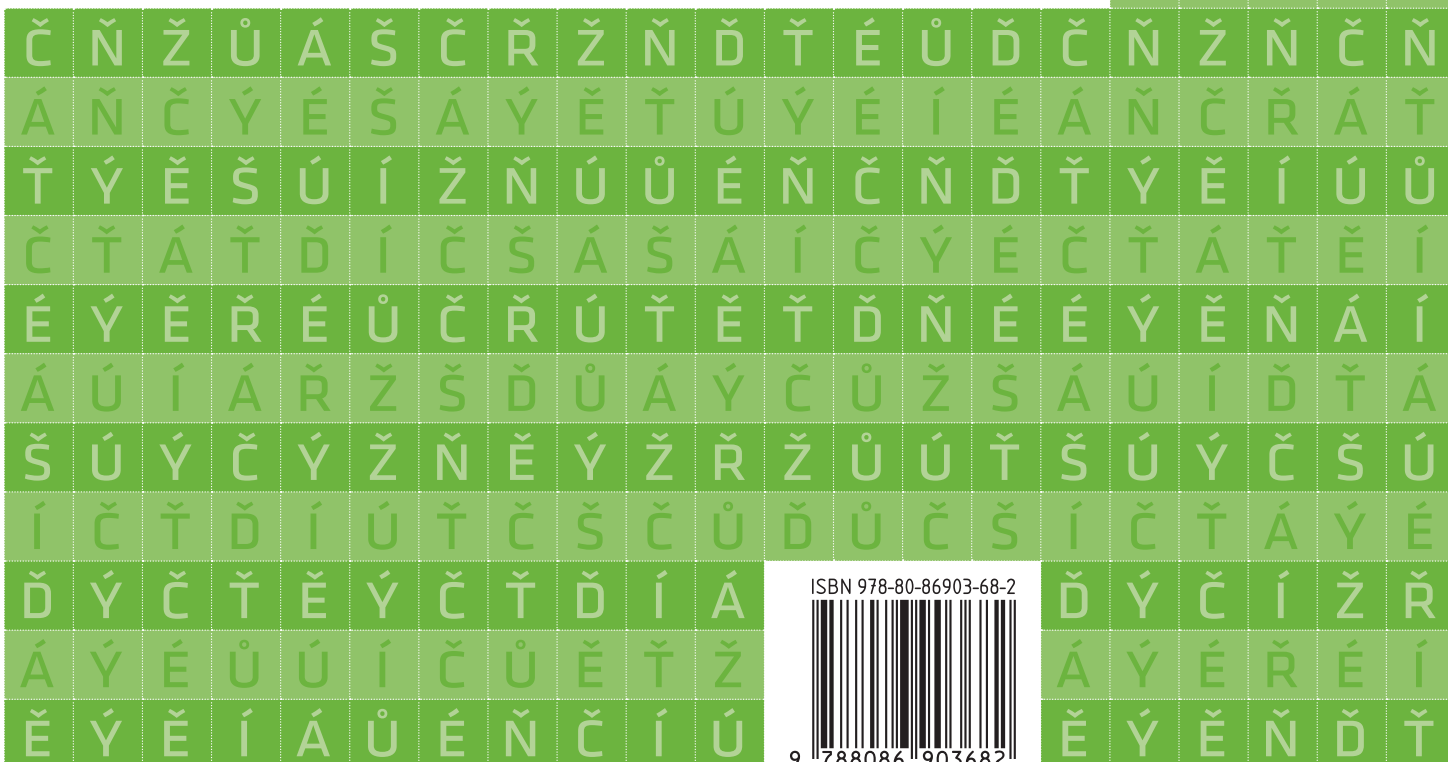

Učebnice z projektu Human Step Česky v Česku (pro studenty se znalostí ruštiny) jsou určeny nejenom pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany, ale také pro další zájemce z řad cizinců, kteří ovládají ruštinu. Význam předkládaného učebního materiálu Česky v Česku (pro studenty se znalostí ruštiny) spočívá tedy zejména v zohlednění specifik výuky rusky mluvících studentů a také reflektováním nabývání sociokulturních dovedností. Se sociokulturními dovednostmi se student seznamuje a zároveň si je osvojuje v části *Žijeme v ČR*.

Na konci každé lekce se nachází česko-ruský slovníček, který obsahuje nově použitá slova v dané lekci. Slovní zásoba je volena v souladu s úrovní A1 (A1+) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a referenčních popisů Čeština jako cizí jazyk včetně doporučené frazeologie.

Součástí předkládaného učebního materiálu jsou také samostatné příručky Gramatické tabulky a Souhrnný česko-ruský slovníček použité slovní zásoby.

Učební materiál je určen pro výuku s vyučujícím, nikoliv pro samouky, proto nedílnou součástí učebnic jsou i manuály pro učitele, ve kterých je rozpracována metodika práce s učebnicí a další možnosti využití učebního materiálu.

ISBN 978-80-86903-68-2

9 788086 903682